

บทที่ 7

การเปรียบเทียบประวัติศาสตร์ชาติพันธุ์ สภาพแวดล้อมในการสื่อสาร พฤติกรรมการสื่อสารและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการสื่อสาร ของชาวไทยเชื้อสายมลายูและชาวมลายูเชื้อสายไทย

ในบทนี้ผู้ศึกษาจะทำการเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้จากการศึกษาทั้งหมด โดยเริ่มจากการเปรียบเทียบประวัติศาสตร์ชาติพันธุ์ สภาพแวดล้อมของทางวัฒนธรรม สังคม จิตวิทยา และสภาพแวดล้อมทั่วไปของกลุ่มคนที่ผู้ศึกษาทำการศึกษาทั้งสองกลุ่มเพื่อให้เห็นสภาพแวดล้อมรอบข้างที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการสื่อสารของกลุ่มคนทั้งสองกลุ่ม จากนั้นผู้ศึกษาจะนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาพฤติกรรมการสื่อสารและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมของคนทั้งสองกลุ่มมาเสนอในลักษณะเปรียบเทียบกัน เพื่อแสดงให้เห็นถึงความเหมือนและความแตกต่างของข้อค้นพบที่ได้จากกลุ่มคนสองกลุ่ม จากนั้นจึงนำไปสร้างเป็นข้อสรุปที่สามารถอธิบายที่ครอบคลุมพฤติกรรมการสื่อสารและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมของคนทั้งสองกลุ่มได้

การเปรียบเทียบประวัติศาสตร์ชาติพันธุ์

จากการศึกษาประวัติศาสตร์ของชาวไทยเชื้อสายมลายูในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ของไทย และชาวมลายูเชื้อสายไทยในรัฐกลันตันประเทศมาเลเซียพบทั้งความเหมือนและความแตกต่างกันที่พอสรุปได้ดังนี้

ประวัติศาสตร์ของชาวไทยเชื้อสายมลายูมีความเป็นมาที่ยาวนาน ทั้งยังมีหลักฐานที่เป็นบันทึกประวัติศาสตร์มากมายพอสมควร จนสามารถระบุถึงต้นกำเนิดของชาวไทยเชื้อสายมลายูในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ได้อย่างค่อนข้างละเอียด ขณะที่ประวัติศาสตร์ของชาวมลายูเชื้อสายไทยมีบันทึกเป็นเอกสารน้อยมาก ทั้งหลักฐานที่มีก็ยังไม่สามารถระบุช่วงเวลาต้นกำเนิดของกลุ่มชนของตนได้อย่างชัดเจน ขณะเดียวกันข้อมูลที่ได้ส่วนใหญ่เป็นการตีความวิเคราะห์จากโบราณวัตถุ โบราณสถาน และตำนานเล่าขานกันในหมู่คนรุ่นก่อน ๆ เป็นหลัก

ส่วนของเนื้อหาของประวัติศาสตร์ของชาวไทยเชื้อสายมลายูในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ของประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์กับสยามหรือประเทศไทยในปัจจุบันนั้นมักถูกตอกย้ำในเรื่องราวของความขัดแย้งซึ่งที่ลักษณะที่ฝ่ายหนึ่งเป็นผู้กดขี่ข่มเหงขณะที่ฝ่ายหนึ่งต่อสู้เพื่อปกป้องสิทธิของตน หรือฝ่ายหนึ่งพยายามรักษาเอกราชและอีกฝ่ายหนึ่งพยายามตั้งตนเป็นอิสระ

เนื้อหาของประวัติศาสตร์ จึงวนเวียนอยู่ในเรื่องราวของความขัดแย้งระหว่างกันและสาเหตุของความขัดแย้งที่สนับสนุนการกระทำของแต่ละฝ่าย แต่เมื่อพิจารณาประวัติศาสตร์ของชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยในรัฐกลันตันประเทศมาเลเซียกลับพบว่า เนื้อหาของประวัติศาสตร์ส่วนใหญ่ไม่ได้ชี้ให้เห็นถึงความขัดแย้งที่มีต่อกัน แต่กลับชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์อันดีที่มีต่อกันในลักษณะการอยู่ร่วมกันอย่างพึ่งพาอาศัยกัน

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาการหยิบใช้เนื้อหาประวัติศาสตร์ของชาวไทยเชื้อสายมลายู และชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยจะพบว่ามี การหยิบใช้เนื้อหาประวัติศาสตร์ที่แตกต่างกันออกไป ในส่วนของทางประเทศไทยมีการหยิบใช้เรื่องราวประวัติศาสตร์จากมุมมองของผู้ปกครองหรือรัฐบาลไทยในลักษณะ ‘ผู้ปกครอง’ กับ ‘ผู้ถูกปกครอง’ ดังนั้นการกระทำการต่อต้านจากผู้ถูกปกครองจึงมักถูกมองว่าเป็นการก่อการ ‘กบฏ’ และจึงต้องมี ‘การปราบกบฏ’ หรือเป็นเรื่องราวของ ‘การแบ่งแยกดินแดน’ กับ ‘การธำรงรักษาดินแดน’ ในขณะที่ประวัติศาสตร์ของชนท้องถิ่นเองก็ถูกหยิบใช้ในลักษณะ ‘จักรวรรดินิยม’ กับ ‘รัฐเอกราช’ ที่มักมองว่ารัฐไทยเป็น ‘ผู้รุกราน’ ขณะที่ตนเองกลายเป็น ‘ผู้ถูกรุกราน’ สิ่งนี้นำไปสู่การมองว่าตนเองเป็นผู้ถูก ‘ข่มเหง’ จึงต้องเกิดการ ‘การลุกขึ้นสู้’ ดังนั้นประวัติศาสตร์จึงถูกหยิบใช้ในสองลักษณะจากคนสองกลุ่มแต่ด้วยเป้าหมายเดียวกันคือการอ้างสิทธิเหนือดินแดน งานวิจัยชิ้นนี้ได้ลงลึกไปถึงว่าแท้จริงแล้วประวัติศาสตร์ฉบับใดมีความจริงอยู่มากกว่ากันแต่พยายามชี้ให้เห็นว่ามีประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ชายแดนภาคใต้ของไทยสองแบบกำลังต่อสู้กันอยู่อย่างดุเดือด และถูกหยิบใช้เพื่อรองรับความรุนแรงที่กระทำต่อกัน อย่างไรก็ตามสิ่งที่น่าสนใจก็คือ พื้นที่ทางประวัติศาสตร์ส่วนใหญ่จะอยู่ในความครอบคลุมของประวัติศาสตร์จากส่วนกลางหรือประวัติศาสตร์ชาติไทยเป็นหลัก ขณะที่พื้นที่ที่ดำรงอยู่ของประวัติศาสตร์ท้องถิ่นส่วนใหญ่เป็นการดำรงคงอยู่อย่างหลบ ๆ ซ่อน ๆ เฉพาะในความทรงจำของคนรุ่นก่อน หรือไม่ก็อยู่ในพิพิธภัณฑ์ของประเทศเพื่อนบ้านอย่างมาเลเซีย เพียงไม่นานมานี้เองที่ประวัติศาสตร์จากมุมมองท้องถิ่นได้รับการเผยแพร่สู่การรับรู้ของคนหมู่มาก จึงไม่น่าแปลกใจที่ชาวไทยเชื้อสายมลายูในพื้นที่ส่วนใหญ่ไม่มีความรู้เรื่องประวัติศาสตร์ของตน ขณะที่ผู้รู้เรื่องราวประวัติศาสตร์ก็ระบุว่าเพิ่งรับรู้ประวัติศาสตร์ของตนเมื่อไม่กี่ปีมานี้เอง อย่างไรก็ตามที่ผ่านมาประวัติศาสตร์ที่ไม่ลงรอยดังกล่าวดังถูกใช้เพื่อรองรับการแสดงออกในลักษณะต่าง ๆ โดยเฉพาะพฤติกรรมที่แสดงออกซึ่งความรุนแรงระหว่างกัน แต่เมื่อพิจารณาการอ้างอิงประวัติศาสตร์ของชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยในมาเลเซียกลับพบว่า แม้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นจะไม่ลงรอยกับประวัติศาสตร์แห่งชาติมาเลเซีย แต่เหตุผลแห่งการไม่ลงรอยถูกนำมาทำความเข้าใจ ศึกษา และสร้างความยอมรับให้เกิดขึ้นระหว่างชนทั้งสองกลุ่ม ประวัติศาสตร์จึงไม่ถูกใช้เพื่อรองรับความรุนแรงหรือความบาดหมางที่มีต่อกัน แต่มักถูกใช้เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีให้เกิดขึ้นระหว่างกันและสร้างความ

สามัคคีปรองดองที่มีต่อกัน ดังนั้นประวัติศาสตร์จึงเป็นเครื่องมือในการเจรจาต่อรองของชาวมลายูเชื้อสายไทยมากกว่าที่จะเป็นเครื่องมือในการอ้างสิทธิเหนือดินแดนซึ่งมักนำไปสู่ความบาดหมางระหว่างกัน นอกจากนี้ยังพบว่าประวัติศาสตร์ชาติพันธุ์ของชาวมลายูเชื้อสายไทยก็เป็นเหตุผลที่ทำให้ชาวมลายูเชื้อสายมลายูซึ่งเป็นชนส่วนใหญ่ยอมรับและให้เกียรติชาวมลายูเชื้อสายไทยในฐานะคนพื้นถิ่นดั้งเดิมซึ่งมีสถานะเป็น ‘บุมีปุตรา’ เช่นชาวมลายูเชื้อสายมลายูอีกด้วย

การเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรม

ลักษณะสภาพแวดล้อมของอำเภอตากใบจังหวัดนราธิวาสและอำเภอตุมปัตร์รัฐกลันตัน ถือได้ว่าเป็นอำเภอชายแดนซึ่งมีด่านชายแดนระหว่างประเทศตั้งอยู่ แม้สิ่งนี้จะเป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจและความเจริญในพื้นที่ แต่ก็มิได้ทำให้ลักษณะสังคมวัฒนธรรมในพื้นที่ดังกล่าวมีลักษณะที่เป็นแบบปัจเจกนิยม ในทางกลับกันผู้ที่อาศัยอยู่ทั้งในเมืองและชนบทของทั้งสองพื้นที่ ยังคงมีวิถีชีวิตแบบกลุ่มนิยมค่อนข้างมาก ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าลักษณะวิถีชีวิตในเชิงวัฒนธรรมของทั้งสองพื้นที่มีความคล้ายคลึงกันตรงที่ ต่างเป็นพื้นที่ ๆ ประชาชนยังคงมีวัฒนธรรมแบบกลุ่มนิยมค่อนข้างเหนียวแน่น ทำให้การใช้ชีวิตยังคงพึ่งพิงและได้รับอิทธิพลจากความเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ของตนพอสมควร

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของตัววัฒนธรรมที่ถูกนำมาปรับใช้สังคมของชนทั้งสองกลุ่มจะพบว่า แม้ชาวไทยเชื้อสายมลายูจะนำศาสนาอิสลามหรือวัฒนธรรมอิสลามมาใช้ในวิถีชีวิตประจำวันอย่างมาก แต่วัฒนธรรมมลายูก็เข้ามามีบทบาทเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตมากมายเช่นกัน จนบางครั้งศาสนาอิสลามและวัฒนธรรมมลายูถูกนำมาใช้ร่วมกันในลักษณะเสมือนเป็นสิ่งเดียวกัน และเมื่อพิจารณาลักษณะวัฒนธรรมของชาวมลายูเชื้อสายไทยก็พบว่าศาสนาพุทธก็ถูกนำมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของเอกลักษณ์ คุณค่า และตัวตนของความเป็นชาวมลายูเชื้อสายไทยเช่นกัน ขณะเดียวกันแม้จะมีชนกลุ่มอื่นเช่นชาวมลายูเชื้อสายจีนที่นับถือศาสนาพุทธด้วย แต่การธำรงรักษาศาสนาพุทธนั้นก็ยังเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของชาวมลายูเชื้อสายไทยเท่านั้น ดังนั้นจะเห็นได้ว่าวัฒนธรรมของชนทั้งสองกลุ่มนั้นแม้จะมีความแตกต่างกันในการแสดงออก แต่ก็มีแก่นที่เหมือนกันก็คือ เป็นผลผลิตของสององค์ประกอบหลักด้วยกันได้แก่ศาสนาและลักษณะชาติพันธุ์ ทั้งยังไม่สามารถแยกองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งออกจากกันได้ อาทิ หากแยกศาสนาอิสลามออกจากวัฒนธรรมมลายูชาวไทยเชื้อสายมลายูก็จะไม่แตกต่างจากชาวมุสลิมที่อาศัยอยู่ในพื้นที่อื่นของประเทศไทยเช่นกรุงเทพฯ หรือหากแยกศาสนาพุทธออกจากความเป็นไทยแล้วชาวมลายูเชื้อ

เชื้อสายไทยก็จะไม่ต่างจากชาวมลายูเชื้อสายจีนที่นับถือศาสนาพุทธ จึงพอสรุปได้ว่าสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรมของชนทั้งสองกลุ่มมีลักษณะคล้ายคลึงกัน กล่าวคือลักษณะวัฒนธรรมของชนทั้งสองกลุ่มนั้นไม่สามารถแยกออกจากศาสนาที่ชนทั้งสองกลุ่มนับถือได้

อย่างไรก็ตามแม้ว่าลักษณะวัฒนธรรมของชนทั้งสองกลุ่มจะมีความคล้ายคลึงกันมาก แต่เมื่อพิจารณาถึงลักษณะวัฒนธรรมของชนทั้งสองกลุ่มเมื่อถูกนำไปใช้กลับพบว่ามีแตกต่างกันค่อนข้างมาก เนื่องจากวัฒนธรรมของชาวไทยเชื้อสายมลายูมักถูกนำมาเกี่ยวข้องกับลักษณะที่เป็นเงื่อนไขของเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ของประเทศไทยหรือถูกนำมาใช้สังคมในเชิงลบเป็นส่วนใหญ่ อาทิ ครูสอนศาสนาอิสลามและผู้ที่เกี่ยวข้องในลักษณะที่เป็นแง่ลบว่าอาจมีส่วนเกี่ยวข้องกับกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบในพื้นที่ แต่วัฒนธรรมของชาวมลายูเชื้อสายไทยส่วนใหญ่ถูกนำมาใช้ในการสร้างความยอมรับระหว่างกลุ่มชนในประเทศมาเลเซีย โดยเฉพาะอย่างยิ่งระหว่างชาวมลายูเชื้อสายไทยกับชาวมลายูเชื้อสายมลายู อาทิ หมอเสน่ห์หรือพระสงฆ์ชาวไทยบางคนได้รับการยอมรับว่ามีความเชี่ยวชาญด้านไสยศาสตร์ การแสดงมโนราห์ ประเพณีลอยกระทง และการแสดงกลองยาวของชาวมลายูเชื้อสายไทยก็ได้รับการยอมรับในลักษณะที่เป็นจุดเด่นของสังคมมาเลเซีย อย่างไรก็ตามมิใช่ว่าวัฒนธรรมของชาวไทยเชื้อสายมลายูจะมีเพียงด้านลบเท่านั้น และวัฒนธรรมของชาวมลายูเชื้อสายไทยจะมีแต่ด้านบวกเสมอ ดังนั้นประเด็นสำคัญจึงมิได้อยู่ที่ลักษณะความแตกต่างของวัฒนธรรมที่ดำรงอยู่ในสังคม แต่กลับเป็นลักษณะการหยิบใช้ความแตกต่างของวัฒนธรรมดังกล่าวมาเพื่อแต่งเติมให้สังคมน่าอยู่หรือเพื่อทำลายความน่าอยู่ของสังคมมากกว่า

การเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางสังคม

การศึกษาพบว่าเอกลักษณ์ทางสังคมของชาวไทยเชื้อสายมลายูที่แตกต่างจากชาวไทยเชื้อสายไทยมีหลายลักษณะ ตั้งแต่เรื่องการแต่งกาย ภาษา วัฒนธรรมการกิน การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของศาสนา ทั้งหมดนี้ล้วนเป็นองค์ประกอบที่แสดงให้เห็นถึงเอกลักษณ์ทางสังคมที่แตกต่างกันระหว่างชาวไทยเชื้อสายมลายูกับชาวไทยเชื้อสายไทยได้อย่างชัดเจน และเมื่อพิจารณาเอกลักษณ์ทางสังคมของชาวมลายูเชื้อสายไทยก็พบองค์ประกอบที่คล้ายคลึงกันซึ่งเป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างชาวมลายูเชื้อสายไทยและชาวมลายูเชื้อสายมลายู

ชาวไทยเชื้อสายมลายูมักต้องการให้ผู้คนรับรู้เกี่ยวกับตนเองว่าเป็น ‘คนมลายู’ ซึ่งแตกต่างชัดเจนกับการเป็น ‘คนไทย’ ที่มักมีความหมายในเชิงชาติพันธุ์เกี่ยวข้องกับความเป็นผู้ที่

นับถือศาสนาพุทธ แต่หากเพ่งมองในเรื่องของสัญชาติจะพบว่าชาวไทยเชื้อสายมลายูยังคงมองว่าตนเองเป็น ‘คนไทย’ คนหนึ่ง ซึ่งแตกต่างจากสิ่งที่ชนส่วนใหญ่ในสังคมมองว่าตนเป็น ‘แขก’ แปลกหน้าสิ่งที่เกิดขึ้นก็คือ ในบางสถานการณ์ชาวไทยเชื้อสายมลายูจะระบุชี้ตนเองว่าเป็น ‘คนมลายู’ และในบางสถานการณ์ก็จะระบุชี้ตนเองว่าเป็น ‘คนไทย’ ฤๅแจสำคัญที่จะไขความลับเกี่ยวกับเงื่อนไขในการระบุชี้ตนเองก็คือ เมื่อใดก็ตามที่คำว่า ‘ไทย’ มีความเกี่ยวข้องกับความเป็นพุทธ เมื่อนั้นชาวมุสลิมก็จะหลีกเลี่ยงที่จะระบุชี้ตนเองว่าเป็นส่วนหนึ่งของชนกลุ่มนั้นทันที แต่หากเมื่อได้ทีคำว่า ‘ไทย’ ไม่ได้มีความเกี่ยวข้องกับความเป็นพุทธ การระบุชี้ตนเองว่าเป็น ‘คนไทย’ ก็เกิดขึ้นได้แม้จะเป็นคนมีความรู้สึกถึงความเป็นคนเชื้อสายมลายูอยู่เต็มเปี่ยมในตัวก็ตาม

เมื่อพิจารณาการระบุชี้ตัวตนของชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยก็จะพบว่ามีลักษณะคล้ายคลึงกันบางส่วนและแตกต่างกันบางส่วน นั่นคือ ชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยต้องการระบุชี้ตนเองว่าเป็น ‘คนไทยกลันตัน’ ซึ่งแตกต่างจากชาวไทยในรัฐเคดาห์หรือรัฐอื่น ๆ ของมาเลเซีย ทั้งยังแตกต่างจากชาวมลายูส่วนใหญ่และสิ่งที่หนักแน่นที่สุดก็คือ ความไม่ต้องการที่จะถูกเรียกขานว่าเป็น ‘คนมลายู’ สิ่งนี้คล้ายกับสิ่งที่ชาวไทยเชื้อสายมลายูระบุว่าตนเองไม่ต้องการถูกเรียกว่าเป็นคนไทยเนื่องจากทั้งคำว่า ‘มลายู’ และ ‘ไทย’ ต่างควรรวมความหมายในเชิงชาติพันธุ์ ศาสนา และวัฒนธรรมด้วย นั่นคือชนทั้งสองกลุ่มไม่ต้องการถูกมองหรือระบุชี้ในชื่อชาติพันธุ์ของชนกลุ่มอื่นเหมือนกัน

นอกจากนี้ยังพบว่าเอกลักษณ์ความเป็นชาติพันธุ์มลายูของชาวไทยเชื้อสายมลายูและความเป็นชาติพันธุ์ไทยของชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยนั้นยังมีอีกสิ่งหนึ่งที่เหมือนกันก็คือ การระบุชี้ตนเองของชนทั้งสองกลุ่มมีความเป็นพลวัตเสมอ ขึ้นอยู่กับสถานการณ์การสื่อสารที่แตกต่างออกไป แม้ว่าชาวไทยเชื้อสายมลายูไม่ต้องการถูกเรียกว่าเป็น ‘คนไทย’ แต่เมื่อถูกเรียกว่า ‘แขก’ ก็พยายามระบุชี้ว่าตนเองเป็น ‘คนไทย’ อย่างไรก็ตามคำว่าคนไทยในที่นี้มีความหมายเกี่ยวข้องกับเรื่องของสัญชาติและความเป็นเจ้าของแผ่นดินมากกว่าที่จะเกี่ยวข้องกับเชิงชาติพันธุ์ ส่วนชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยก็เช่นเดียวกันที่นิยมระบุชี้ตนเองว่าเป็น ‘คนไทย’ มากกว่าคำที่ผู้นำชาวมาเลเซียเชื้อสายมลายูต้องการให้ระบุชี้ตนเองว่าเป็น ‘คนเซียม’ เมื่อชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยเมื่อต้องติดต่อกับผู้นำชาวมาเลเซียเชื้อสายมลายูก็จะใช้คำว่า ‘เซียม’ แต่หากอยู่ในกลุ่มของตนจะใช้คำว่า ‘ไทย’ แทน สิ่งนี้เป็นสิ่งยืนยันว่าการระบุชี้เอกลักษณ์ทางสังคมของชนทั้งสองกลุ่มมิใช่สิ่งตายตัว แต่เคลื่อนไหวไปตามสถานการณ์การสื่อสารที่แตกต่างกันออกไป

ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความแตกต่างที่เกี่ยวข้องกับการระบุชี้เอกลักษณ์ทางสังคมของชนสองกลุ่มมิได้เกิดจากกลุ่มชนแต่ละกลุ่มเอง หากแต่เกิดจากผู้ปกครองประเทศที่มากำหนดการระบุชี้ดังกล่าวมากกว่า ในกรณีของประเทศมาเลเซียจะพบว่าคำว่า ‘คนมลายู’ กับคำว่า

‘คนมาเลเซีย’ แม้จะคล้ายคลึงกันแต่สำหรับชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยนั้นรับรู้ถึงความแตกต่างได้ชัดเจน ชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยแม้จะไม่ต้องการถูกเรียกว่าเป็น ‘คนมลายู’ แต่ยืนยันว่าตนเองเป็น ‘คนมาเลเซีย’ ตรงนี้เป็นส่วนที่แตกต่างกับชาวไทยเชื้อสายมลายูตรงที่ ในประเทศมาเลเซียสามารถใช้คำว่า ‘มลายู’ ‘ไทย’ ‘เซียม’ ในการระบุเรียกชื่อกลุ่มคนในเชิงชาติพันธุ์ และมีคำเรียกว่า ‘คนมาเลเซีย’ หรือ ‘มาเลเซีย’ ที่ใช้เรียกชาวมาเลเซียทั้งหมดไม่ว่าจะมีชาติพันธุ์ใด ขณะที่ในประเทศไทยทุกคนต้องเป็น ‘คนไทย’ ทั้งในชีวิตประจำวันและตามกฎหมาย นั่นคือต้องเป็นคนสัญชาติไทย เชื้อชาติไทย แม้ว่าในความรู้สึกของชาวไทยเชื้อสายมลายูจะมีความเป็นคนเชื้อสายมลายูอยู่มากก็ตาม

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ยังค้นพบข้อแตกต่างอีกประการหนึ่งที่ทำให้เห็นภาพสภาพแวดล้อมทางสังคมของชนทั้งสองกลุ่มได้กระจ่างขึ้น นั่นคือ ชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยได้แสดงออกซึ่งเอกลักษณ์หลายอย่างที่แสดงให้เห็นว่ามีความเหมือนกับชาวมาเลเซียเชื้อสายมลายู อาทิ การใช้ภาษามลายูได้คล่องปากเทียบเท่าภาษาไทยถิ่นตมปัต-ตากใบ การระบุชื่อตนเองว่าเป็นชาวกลันตันเหมือนกันกับชาวมาเลเซียเชื้อสายมลายูที่อยู่ในรัฐกลันตัน และการระบุชื่อตนเองว่าเป็นนุมีปุตราเหมือนกัน แต่เมื่อมองกลับมาที่ชาวไทยเชื้อสายมลายูจะพบว่า แม้ว่าจะค้นพบองค์ประกอบที่เป็นเอกลักษณ์ทางสังคมที่คล้ายคลึงกันบ้าง เช่นความรู้สึกว่าเป็นคนในพื้นที่เหมือนกัน หรือชาวไทยเชื้อสายมลายูบางคนใช้ภาษาไทยถิ่นตมปัต-ตากใบได้ค่อนข้างคล่องปาก แต่ก็มีเพียงเล็กน้อยหากเทียบกับเอกลักษณ์ร่วมที่ชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยมีต่อชาวมาเลเซียเชื้อสายมลายู และในปัจจุบันความรู้สึกที่ไม่นอยนิตจะยิ่งน้อยลงไปทุกทีเนื่องจากมีเหตุการณ์ไม่สงบเกิดขึ้นในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย ความรู้สึกถึงความแตกต่างจึงมักจะมีอิทธิพลมากกว่าความรู้สึกว่ามีเอกลักษณ์ทางสังคมที่เหมือนกัน หรือกล่าวได้ว่าขณะที่ชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยได้ใช้ประโยชน์จากเอกลักษณ์ทางสังคมที่มีเหมือนกันกับชาวมาเลเซียเชื้อสายมลายู ชาวไทยเชื้อสายมลายูกลับต้องถูกตอกย้ำในเรื่องของเอกลักษณ์ทางสังคมที่แตกต่างกัน ทำให้เอกลักษณ์ทางสังคมที่เหมือนกันแม้จะมีอยู่บ้างไม่สามารถแสดงศักยภาพที่ดีต่อความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มชนได้ สังคมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้จะน่าอยู่เพียงไรหากชาวไทยเชื้อสายมลายูและชาวไทยเชื้อสายไทยมีความรู้สึกร่วมกันถึงความเป็นคนพื้นที่เดียวกัน ที่มีสายเลือดผสมกลมกลืนกันเมื่อครั้งบรรพบุรุษและความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมและศาสนาได้รับการมองอย่างเข้าใจ

การเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา

การมองสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยาของชาวไทยเชื้อสายมลายูในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะมุ่งมองไปที่ภาพลักษณ์เหมารวมและทัศนคติที่มีต่อกันระหว่างชาวไทยเชื้อสายมลายูกับชาวไทยเชื้อสายไทย การศึกษาพบว่าภาพลักษณ์เหมารวมและทัศนคติที่มีต่อกันของชาวไทยเชื้อสายมลายูสามารถแบ่งได้เป็นสองช่วงเวลาด้วยกัน กล่าวคือ ภาพลักษณ์เหมารวมและทัศนคติที่มีต่อกันก่อนช่วงเวลาที่เกิดเหตุการณ์ไม่สงบและในช่วงที่เกิดเหตุการณ์ไม่สงบคือตั้งแต่ต้นปี พ.ศ. 2547 ที่ผ่านมา แต่ในส่วนของการมาเลเซียเชื้อสายมลายูนั้นไม่สามารถแบ่งเป็นช่วงเวลาได้เนื่องจากไม่ได้มีเหตุการณ์สำคัญที่มีผลกระทบต่อภาพลักษณ์เหมารวมและทัศนคติที่มีต่อกันเปลี่ยนแปลงไปอย่างเห็นได้ชัด

ในอดีตที่ผ่านมาภาพลักษณ์เหมารวมของชาวไทยเชื้อสายมลายูในสายตาของชาวไทยเชื้อสายไทยมักถูกมองว่าเป็น ‘แขก’ ซึ่งหมายถึงผู้ที่ไม่ใช่คนดั้งเดิมในพื้นที่ นอกจากนี้ยังมีลักษณะที่เป็นคนสกปรก ชอบตั้งตัวเป็นปรปักษ์ หรือกลุ่ม ‘แบ่งแยก’ ดินแดน ขณะที่ชาวไทยเชื้อสายมลายูเองก็มีมุมมองต่อชาวไทยเชื้อสายไทยว่าเป็นคน ‘กาเฟร’ หรือผู้ที่ไม่นับถือพระเจ้า เป็นผู้ที่เคารพรูปปั้นปนเปื้อนกับความสกปรกของหมู บริโภคเนื้อหมู ชอบดื่มเหล้า อย่างไรก็ตามมิใช่ชาวไทยเชื้อสายมลายูกับชาวไทยเชื้อสายไทยจะไม่มีมุมมองที่ดีต่อกันเลย การศึกษายังพบว่าเมื่อชาวไทยเชื้อสายไทยสามารถใช้ภาษามลายูได้ ชาวไทยเชื้อสายมลายูก็มักจะแสดงมุมมองเชิงบวกต่อพฤติกรรมดังกล่าวเสมอ และเมื่อย้อนกลับไปพิจารณามุมมองแง่ลบที่มีต่อกันจะพบว่า แม้ต่างฝ่ายต่างมีมุมมองในแง่ลบระหว่างกัน แต่มุมมองส่วนใหญ่ก็มีได้ก่อให้เกิดความขัดแย้งรุนแรงระหว่างกันยกเว้นมุมมองที่มองว่าชาวมุสลิมเป็นกลุ่มแบ่งแยกดินแดนที่จะมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการของประเทศไทยกับชาวไทยเชื้อสายมลายูในพื้นที่ อย่างไรก็ตามในอดีตความรู้สึกว่าอีกฝ่ายเป็นกลุ่มแบ่งแยกดินแดนยังไม่เกิดขึ้นกับชาวไทยเชื้อสายไทยที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ชายแดนภาคใต้เท่าไร

เมื่อพิจารณามุมมองที่มีต่อกันระหว่างชาวมลายูเชื้อสายไทยกับชาวมลายูเชื้อสายมลายูจะพบว่า แม้จะมีมุมมองที่มีต่อกันในเชิงลบ เช่นการมองว่าชาวมลายูเชื้อสายไทยเป็นคนสกปรกเนื่องจากบริโภคเนื้อหมู เลี้ยงสุนัข ดื่มเหล้า ขณะที่ชาวมลายูเชื้อสายไทยก็มองชาวมลายูเชื้อสายมลายูว่าเป็น ‘แขก’ แต่ข้อมูลที่ค้นพบส่วนใหญ่กลับพบการแสดงออกต่อกันจากมุมมองที่มีต่อกันเชิงบวกเป็นหลัก ไม่ว่าจะเป็นการที่ชาวมลายูเชื้อสายมลายูมองว่าชาวมลายูเชื้อสายไทยแม้จะดื่มเหล้าแต่ก็เป็นคนขยันทำมาหากิน เป็นที่คนมีศาสนา เป็นคนที่ไว้ใจได้ เป็นคนดี เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านไสยศาสตร์ และเป็นบุมีบุตรหรือคนพื้นที่ดั้งเดิมเหมือนชาวมลายูเชื้อสายมลายู นอกจากมุมมองด้านบวกที่มีต่อกันถูกแสดงออกอีกฝ่ายเห็นอย่างต่อเนื่องแล้ว มุมมองที่มี

ต่อกันด้านลบก็มักจะไม่ได้ถูกแสดงออกให้อีกฝ่ายเห็น หรือหากมีก็เพียงส่วนน้อยเช่นเฉพาะในหมู่เด็กวัยรุ่นเท่านั้น

เมื่อนำข้อมูลที่กำลังข้างต้นมาเปรียบเทียบกันทำให้เห็นภาพได้ว่า ในประเทศไทยชาวไทยเชื้อสายมลายูกับชาวไทยเชื้อสายไทยจะมีมุมมองที่มีต่อกันส่วนใหญ่ในแง่ลบ แต่ในประเทศมาเลเซียชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยกับชาวมาเลเซียเชื้อสายมลายูกลับมีมุมมองที่มีต่อกันในแง่บวกมากกว่า ดังนั้นจึงไม่น่าแปลกใจที่ความแตกต่างทางชาติพันธุ์ในมาเลเซียจะถูกใช้ในการสร้างการยอมรับที่มีต่อกัน ขณะที่ความแตกต่างทางชาติพันธุ์ในประเทศไทยถูกใช้ไปในทางสร้างความขัดแย้งระหว่างกัน ยิ่งไปกว่านั้นการเกิดเหตุการณ์ไม่สงบในพื้นที่ยิ่งทำให้มุมมองที่มีต่อกันด้านลบทวีพลังมากขึ้น จากอดีตที่มีเพียงเจ้าหน้าที่ของรัฐเท่านั้นที่มองว่าชาวไทยเชื้อสายมลายูเป็นกลุ่ม ‘แบ่งแยก’ ดินแดน แต่ปัจจุบันประชาชนชาวไทยเชื้อสายไทยก็เริ่มมีมุมมองไม่ต่างจากเจ้าหน้าที่ของรัฐแล้ว จากทัศนคติแง่ลบธรรมดาคล้อยกลายเป็นความหวาดระแวงและความกลัวที่มีต่อกัน สิ่งนี้ยิ่งตอกย้ำว่านอกสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยาที่มีพื้นฐานที่แตกต่างกัน (คือในมาเลเซียมุมมองที่มีต่อกันส่วนใหญ่เป็นเชิงบวกแต่ในประเทศไทยมุมมองที่มีต่อกันส่วนใหญ่เป็นเชิงลบ) ปัจจุบันมุมมองด้านลบที่มีอยู่ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทยยังถูกตอกย้ำด้วยความไม่สงบที่เกิดขึ้นในพื้นที่จนเอกลักษณ์ของความเป็นชาวไทยเชื้อสายมลายูถูกมองเป็นสัญลักษณ์ที่เกี่ยวข้องของความไม่สงบในพื้นที่ไปแล้ว ความแตกต่างของสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยาของพื้นที่ชายแดนภาคใต้ของไทยและรัฐ กลั่นตันทางตอนเหนือของประเทศมาเลเซียชี้ให้เห็นว่า หากเรามองว่าสิ่งที่เกิดขึ้นในพื้นที่ชายแดนภาคใต้คือปัญหา สิ่งที่เกิดขึ้นในอำเภอดูมปัตรัฐกลั่นตันกันน่าจะเป็นเป้าหมายหนึ่งในการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ นั่นคือ การสร้างและใช้ภาพลักษณ์ของกลุ่มชนต่าง ๆ ในเชิงบวกขณะเดียวกันก็หลีกเลี่ยงที่จะสร้างและใช้ภาพลักษณ์ของแต่ละกลุ่มชนในเชิงลบ

การเปรียบเทียบพฤติกรรมการสื่อสาร

ในบทที่ 5 และบทที่ 6 ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาโดยการสัมภาษณ์และสังเกตการณ์มาวิเคราะห์ โดยใช้แนวทางการจำแนกแยกแยะรายละเอียดตามกรอบของ John Ofland จากนั้นจึงสกัดข้อมูลดังกล่าวหาแก่นที่เป็นมโนทัศน์ที่สามารถอธิบายพฤติกรรมการสื่อสารของชาวไทยเชื้อสายมลายูทั้งหมด 36 มโนทัศน์ และเมื่อใช้วิธีการเดียวในการศึกษาพฤติกรรมการสื่อสารของชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยในรัฐ กลั่นตันก็สามารถค้นพบมโนทัศน์ที่ใช้ในการอธิบายพฤติกรรมการสื่อสารของชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยได้ทั้งหมด 35 มโนทัศน์ เมื่อนำมโนทัศน์ที่ได้

จากการศึกษาทั้งสองพื้นที่มาวิเคราะห์และจัดกลุ่มจำแนกตามความโน้มเอียงทางการสื่อสารทางวัฒนธรรม (Intercultural Communication Orientations) ที่ Orbe แยกพฤติกรรมการสื่อสารตามวิธีการสื่อสารและผลที่ต้องการจากการสื่อสาร ทำให้สามารถนำพฤติกรรมที่แตกต่างและหลากหลายของกลุ่มชนในสองพื้นที่มาวิเคราะห์เปรียบเทียบได้ชัดเจนมากขึ้น

การศึกษาของ Orbe ค้นพบวิธีการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมใน 3 ลักษณะได้แก่ การสื่อสารในลักษณะที่ไม่แสดงออกให้เห็นอย่างชัดเจน แสดงออกให้เห็นอย่างชัดเจน และแสดงออกให้เห็นชัดเจนเป็นอย่างมาก ขณะเดียวกันก็ค้นพบผลที่ต้องการจากการสื่อสาร 3 ลักษณะ ได้แก่ การแยกตัวออกจากกัน การปรับตัวเข้าหากัน และการผสมกลมกลืนกับชนกลุ่มอื่น แต่ในการศึกษาค้นพบทั้งข้อเหมือนและข้อแตกต่างกับงานของ Orbe นั่นคือ สามารถค้นพบว่า กลุ่มชนทั้งสองกลุ่มมีวิธีการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมใน 3 ลักษณะเช่นเดียวกับที่ Orbe ค้นพบ แต่ในส่วนของผลที่ต้องการจากการสื่อสารนั้นการศึกษาค้นพบครั้งนี้กลับพบว่าสามารถจำแนกได้ถึง 4 ลักษณะด้วยกัน กล่าวคือทั้งชาวไทยเชื้อสายมลายูและชาวมลายูเชื้อสายไทยมีผลที่ต้องการจากการสื่อสารในลักษณะที่เป็นการแยกตัวออกจากกัน การปรับตัวเข้าหากัน การผสมกลมกลืนเข้ากับชนกลุ่มอื่น และการผสมกลมกลืนชนกลุ่มอื่นเข้ากับชนกลุ่มตน สิ่งที่แตกต่างกันก็คือ การศึกษาค้นพบครั้งนี้ค้นพบว่า กลุ่มชนที่เป็นผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาค้นพบครั้งนี้แม้จะเป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลน้อยในระบบการสื่อสารแต่ก็ยังสามารถแสดงการผสมกลมกลืนชนกลุ่มอื่นเข้ากับชนกลุ่มตนได้เช่นกัน

เมื่อนำตารางความโน้มเอียงทางการสื่อสารของชาวไทยเชื้อสายมลายู¹ และชาวมลายูเชื้อสายไทย² มาวิเคราะห์เปรียบเทียบทั้งในภาพรวมของมโนทัศน์ทั้งหมดที่ค้นพบและวิเคราะห์รายละเอียดเรียงตามประเด็นที่จำแนกตามเกณฑ์ของความโน้มเอียงทางการสื่อสารที่ประยุกต์จากงานของ Orbe จะพบว่าพฤติกรรมการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมของชนทั้งสองกลุ่มสามารถจำแนกได้เป็น 12 ลักษณะพฤติกรรม ได้แก่

1. การแยกตัวออกจากกันโดยไม่แสดงให้เห็นอย่างชัดเจน
2. การแยกตัวออกจากกันโดยแสดงออกให้เห็นอย่างชัดเจน
3. การแยกตัวออกจากกันโดยแสดงออกให้เห็นชัดเจนเป็นอย่างมาก
4. การปรับตัวเข้าหากันโดยไม่แสดงออกให้เห็นอย่างชัดเจน
5. การปรับตัวเข้าหากันโดยแสดงออกให้เห็นอย่างชัดเจน
6. การปรับตัวเข้าหากันโดยแสดงออกให้เห็นชัดเจนเป็นอย่างมาก

¹ดูตารางที่ 5.1

²ดูตารางที่ 6.1

7. การผสมกลมกลืนเข้ากับชนกลุ่มอื่นโดยไม่แสดงออกให้เห็นอย่างชัดเจน
8. การผสมกลมกลืนเข้ากับชนกลุ่มอื่นโดยแสดงออกให้เห็นอย่างชัดเจน
9. การผสมกลมกลืนเข้ากับชนกลุ่มอื่นโดยแสดงออกให้เห็นชัดเจนเป็นอย่างมาก
10. การผสมกลมกลืนชนกลุ่มอื่นเข้ากับชนกลุ่มตนโดยไม่แสดงออกให้เห็นอย่างชัดเจน

11. การผสมกลมกลืนชนกลุ่มอื่นเข้ากับชนกลุ่มตนโดยแสดงออกให้เห็นอย่างชัดเจน
12. การผสมกลมกลืนชนกลุ่มอื่นเข้ากับชนกลุ่มตนโดยแสดงออกให้เห็นอย่างชัดเจนเป็นอย่างมาก

แม้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะพบว่าในทัศนคติที่อธิบายลักษณะพฤติกรรมการสื่อสารของทั้งชาวไทยเชื้อสายมลายูและชาวมลายูเชื้อสายไทยจะมีทั้งในทัศนคติที่เหมือนกันและแตกต่างกัน แต่เมื่อนำเกณฑ์ความโน้มเอียงทางการสื่อสารมาปรับใช้จะพบว่าในทัศนคติที่อธิบายพฤติกรรมการสื่อสารของชนทั้งสองกลุ่มสามารถเข้ากันได้กับพฤติกรรมการสื่อสารทั้ง 12 ลักษณะเหมือนกัน สิ่งนี้ชี้ให้เห็นภาพรวมของพฤติกรรมการสื่อสารของชนทั้งสองกลุ่มที่น่าสนใจอย่างหนึ่งก็คือ แม้ว่าทั้งสองกลุ่มจะเป็นชนส่วนน้อยของสังคมที่มีได้อำนาจมากมายในระบบการสื่อสารเทียบเท่ากับชนกลุ่มใหญ่ในสังคม แต่ก็ยังสามารถที่จะทำการผสมกลมกลืนชนกลุ่มใหญ่ในสังคมบางส่วนให้โน้มตัวมาเข้ากับชนกลุ่มตนได้ ขณะเดียวกันข้อมูลข้างต้นชี้ให้เห็นสิ่งที่แตกต่างกันที่น่าสนใจอย่างหนึ่งก็คือ ภาพรวมของพฤติกรรมการสื่อสารที่แสดงออกมีลักษณะแตกต่างกัน นั่นคือ ในขณะที่มีทัศนคติที่อธิบายพฤติกรรมการสื่อสารของชาวไทยเชื้อสายมลายูที่มีต่อชาวไทยเชื้อสายไทยได้แสดงให้เห็นถึงบรรยากาศการสื่อสารในด้านลบเป็นส่วนใหญ่ ในทัศนคติที่อธิบายพฤติกรรมการสื่อสารของชาวมลายูเชื้อสายไทยที่ค้นพบกลับแสดงให้เห็นถึงบรรยากาศการสื่อสารในแง่บวกมากกว่า สิ่งเหล่านี้จะเห็นได้ชัดเจนมากขึ้นเมื่อนำพฤติกรรมการสื่อสารทั้ง 12 ลักษณะที่ค้นพบมาเปรียบเทียบกันทีละประเด็นดังที่จะกล่าวถึงต่อไป

1. การแยกตัวออกจากกันโดยไม่แสดงให้เห็นอย่างชัดเจน เมื่อพิจารณาพฤติกรรมการสื่อสารในลักษณะที่เป็นการแยกตัวออกจากกันโดยไม่แสดงออกให้เห็นชัดเจนจะพบลักษณะพฤติกรรมการสื่อสารที่เหมือนกันของชนทั้งสองกลุ่มก็คือ การดำรงระยะห่างและการนิ่งเฉยหรือเก็บใจความรู้สึก ส่วนพฤติกรรมที่เป็นการแสดงออกที่แตกต่างกันนั่นคือ ขณะที่ชาวไทยเชื้อสายมลายูมีพฤติกรรมการสื่อสารในลักษณะที่เป็นการหลีกเลี่ยงการติดต่อสื่อสาร ลดการติดต่อสื่อสาร หลีกเลี่ยงการเข้าร่วมกิจกรรมกับชนกลุ่มอื่น และไม่มีโอกาสติดต่อกับชนกลุ่มอื่น ชาวมลายูเชื้อสายไทยกลับแสดงพฤติกรรมดำรงเอกลักษณ์ของตนเฉพาะในหมู่ชนกลุ่มตน สิ่งที่น่าสนใจในความแตกต่างดังกล่าวก็คือ ขณะที่ชาวไทยเชื้อสายมลายูบางส่วนไม่มีโอกาสในการติดต่อกับ

ชนกลุ่มอื่นแต่ชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยมิได้เป็นเช่นนั้น นอกจากนี้ยังพบว่าขณะที่พฤติกรรมการแยกตัวออกจากกันของชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยมีความเกี่ยวข้องกับเรื่องศาสนาและวัฒนธรรมเท่านั้น แต่การแยกตัวออกจากกันของชาวไทยเชื้อสายมลายูมีความเกี่ยวข้องกับทั้งเรื่องศาสนา วัฒนธรรม อำนาจของคู่มือสาร และความไม่สงบที่เกิดขึ้นในพื้นที่ เมื่อเป็นเช่นนี้พฤติกรรมการแยกตัวออกจากกันเนื่องจากความแตกต่างด้านศาสนาวัฒนธรรมจึงเป็นพฤติกรรมร่วมที่เกิดขึ้นกับชนทั้งสองกลุ่มทำให้มองได้ว่าเป็นเรื่องธรรมดาที่กลุ่มชนที่มีชาติพันธุ์แตกต่างกันจะแยกตัวออกจากกันในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชาติพันธุ์ แต่สิ่งที่ไม่ธรรมดาก็คือ ขณะที่ชาวไทยเชื้อสายมลายูแสดงพฤติกรรมบางอย่างเนื่องจากอิทธิพลของอำนาจของคู่มือสารซึ่งเป็นชนส่วนใหญ่ของสังคมและความไม่สงบที่เกิดขึ้นในพื้นที่ สิ่งนี้กลับไม่เกิดขึ้นกับชาวมาเลเซียเชื้อสายไทย ความแตกต่างดังกล่าวน่าจะเป็นสาเหตุทำให้ชาวไทยเชื้อสายมลายูแสดงพฤติกรรมการแยกตัวออกจากชาวไทยเชื้อสายไทยมากกว่าที่ชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยแสดงออกต่อชาวมาเลเซียเชื้อสายมลายู

2. การแยกตัวออกจากกันโดยแสดงออกให้เห็นอย่างชัดเจน การศึกษาพฤติกรรมการแยกตัวออกจากกันโดยแสดงออกให้เห็นชัดเจนพบว่ามีพฤติกรรมการสื่อสารที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน กล่าวคือชาวไทยเชื้อสายมลายูมีพฤติกรรมการสื่อสารในลักษณะที่เป็นการยืนยันในความแตกต่างของตน ขณะที่ชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยก็มีพฤติกรรมการสื่อสารในลักษณะแสดงออกและยืนยันในเอกลักษณ์ของตนให้ชนกลุ่มอื่นเห็น ในส่วนของพฤติกรรมที่มีความแตกต่างกันก็คือชาวไทยเชื้อสายมลายูยังมีพฤติกรรมในลักษณะหลีกเลี่ยงจากการเป็นส่วนหนึ่งในสังคมของชนกลุ่มอื่น แม้ว่าพฤติกรรมที่กล่าวมาจะถูกจัดอยู่ในหมู่ของการแยกตัวออกจากกันโดยแสดงออกให้เห็นอย่างชัดเจน แต่พฤติกรรมของชาวไทยเชื้อสายมลายูในลักษณะหลีกเลี่ยงจากการเป็นส่วนหนึ่งในสังคมของชาวไทยเชื้อสายไทยนั้นแสดงให้เห็นถึงบรรยากาศที่ไม่ดีของสถานการณ์การสื่อสารจนทำให้ชาวไทยเชื้อสายมลายูต้องใช้วิธีการแสดงออกโดยการหลีกเลี่ยงแทนที่จะเป็นการยืนยันความเป็นตัวของตัวเอง

3. การแยกตัวออกจากกันโดยแสดงออกให้เห็นอย่างมาก จากการพิจารณาพฤติกรรมการแยกตัวออกจากกันโดยแสดงออกให้เห็นเป็นอย่างมากจะพบว่า ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในฝั่งไทยจะพบการแสดงออกในสองลักษณะคือการโจมตีอีกฝ่ายด้วยวาจาหรือกำลัง และการแสดงความไม่พอใจให้เห็น แต่ในฝั่งมาเลเซียพบเพียงลักษณะพฤติกรรมเดียวคือ การโจมตีอีกฝ่ายด้วยวาจาหรือกำลังซึ่งเป็นพฤติกรรมที่เหมือนกัน เมื่อพิจารณาในรายละเอียดจะพบว่าพฤติกรรมการโจมตีอีกฝ่ายด้วยวาจาหรือกำลังเป็นพฤติกรรมปกติที่เกิดขึ้นในหมู่เด็กวัยรุ่นซึ่งมีชาติพันธุ์แตกต่างกันทั้งในประเทศไทยและมาเลเซีย ขณะที่พฤติกรรมที่ไม่ธรรมดาก็คือ พฤติกรรมการแสดงความไม่พอใจให้เห็นซึ่งเป็นพฤติกรรมของชาวไทยเชื้อสายมลายู สาเหตุที่พฤติกรรมดังกล่าวเป็นพฤติกรรม

ที่ไม่ธรรมดา ก็เนื่องจากสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ของไทยนั้นแตกต่างจากในประเทศมาเลเซีย และสถานการณ์ดังกล่าวก็ส่งผลกระทบก่อให้เกิดการแสดงพฤติกรรมดังกล่าว ตรงนี้เป็นอีกครั้งที่ข้อมูลแสดงให้เห็นถึงบรรยากาศที่ไม่ดีที่เกิดขึ้นเมื่อมีสถานการณ์การสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมของชาวไทยเชื้อสายมลายูในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย

4. การปรับตัวเข้าหากันโดยไม่แสดงออกให้เห็นอย่างชัดเจน เมื่อพิจารณาพฤติกรรมการสื่อสารในลักษณะปรับตัวเข้าหากันโดยไม่แสดงออกให้เห็นอย่างชัดเจนของชนทั้งสองกลุ่มจะพบว่า มีพฤติกรรมลักษณะหนึ่งที่เหมือนกันคือ การหลีกเลี่ยงการติดต่อสื่อสารในประเด็นละเอียดอ่อน ส่วนพฤติกรรมการสื่อสารที่ไม่เหมือนกันคือ ขณะที่ชาวไทยเชื้อสายมลายูแสดงพฤติกรรมการเบี่ยงประเด็นสนทนา สนทนาในเชิงที่เล่นที่จริง แสดงการปกป้องชนกลุ่มตนอย่างเป็นนัย และแสดงการปกป้องความเชื่อของชนกลุ่มตนอย่างเป็นนัย แต่ชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยมีพฤติกรรมยืนยันเอกลักษณ์ของตนเองโดยไม่แสดงออกอย่างชัดเจน และการสร้างมุมมองเชิงบวก สิ่งที่น่าสนใจในพฤติกรรมการสื่อสารที่แตกต่างของชนทั้งสองกลุ่มก็คือ ขณะที่พฤติกรรมของชาวไทยเชื้อสายมลายูบอกเป็นนัยถึงบรรยากาศการสื่อสารที่ไม่ค่อยจะดีเท่าไร นั่นคือเป็นพฤติกรรมในเชิงปรับตัวที่มีต่อมุมมองแง่ลบของคู่สนทนา ดังจะเห็นได้จากลักษณะพฤติกรรมการสื่อสารที่มีลักษณะปกป้องความเชื่อและชนกลุ่มตน หรือเบี่ยงประเด็นสนทนา หรือปรับตัวในเชิงที่เล่นที่จริงเนื่องจากประเด็นที่สนทนาเป็นประเด็นในเชิงลบต่อชนกลุ่มตน แต่เมื่อพิจารณาพฤติกรรมการสื่อสารของชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยจะพบว่า นอกจากพฤติกรรมที่ปรากฏจะไม่ได้แสดงให้เห็นบรรยากาศในแง่ลบแล้ว ยังมีบางพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงบรรยากาศการสื่อสารในเชิงบวกอีกด้วย นั่นคือ การสร้างมุมมองเชิงบวกของชาวมาเลเซียเชื้อสายไทย ดังนั้นจะเห็นได้ว่าความแตกต่างที่ชัดเจนของพฤติกรรมการสื่อสารในลักษณะปรับตัวเข้าหากันโดยไม่แสดงออกให้เห็นอย่างชัดเจนก็คือ พฤติกรรมของฝ่ายหนึ่งมักเกิดจากการตอบสนองประเด็นการสื่อสารแง่ลบในลักษณะปกป้องชนกลุ่มตน ขณะที่พฤติกรรมของอีกฝ่ายแสดงให้เห็นถึงมุมมองเชิงบวกที่มีต่อชนกลุ่มอื่นอย่างชัดเจน

5. การปรับตัวเข้าหากันโดยแสดงออกให้เห็นอย่างชัดเจน ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาชี้ให้เห็นว่าพฤติกรรมการปรับตัวเข้าหากันโดยแสดงออกให้เห็นอย่างชัดเจนเป็นพฤติกรรมที่ทั้งชาวไทยเชื้อสายมลายูและชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยนำมาใช้ค่อนข้างมากเมื่อเปรียบเทียบกับพฤติกรรมในลักษณะอื่น แม้ว่าผู้ศึกษาจะสามารถจำแนกพฤติกรรมการแสดงออกของชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยในลักษณะนี้ได้ถึง 11 ลักษณะ ขณะที่ค้นพบพฤติกรรมการแสดงออกในลักษณะดังกล่าวของชาวไทยเชื้อสายมลายูได้เพียง 7 ลักษณะ แต่ก็ยังน่ายินดีว่าพื้นที่ชายแดนภาคใต้ของประเทศไทยที่มีเหตุการณ์ความรุนแรงเกิดขึ้นไม่เว้นแต่ละวันนั้น ยังสามารถค้นพบพฤติกรรมการสื่อสารของบุคคลที่มีชาติพันธุ์ต่างกันแสดงการปรับตัวเข้าหากันได้ และเมื่อพิจารณา

รายละเอียดของแต่ละพฤติกรรมจะพบว่าชาวไทยเชื้อสายมลายูและชาวมลายูเชื้อสายไทยมีการแสดงพฤติกรรมการสื่อสารที่เหมือนกันในสามลักษณะคือ การใช้การอธิบายและให้เหตุผลประกอบ การให้ความสนิทสนมกับชนกลุ่มอื่น และการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมของชนกลุ่มอื่น ขณะเดียวกันก็อ้างเอกลักษณ์ของตนไว้ ส่วนพฤติกรรมที่เหลือนี้อาจมีลักษณะแตกต่างกันพอสมควร เมื่อพิจารณาลักษณะของพฤติกรรมที่แตกต่างกันจะพบว่ามีสิ่งหนึ่งที่เหมือนกันคือเป็นการพยายามแสดงออกต่อกันในเชิงบวก การแสดงออกเช่นนี้ไม่น่าแปลกใจมากนักในหมู่ชาวมลายูเชื้อสายไทยเนื่องจากสภาพแวดล้อมในการสื่อสารค่อนข้างดี แต่ในทางกลับกันขณะที่สภาพแวดล้อมในการสื่อสารในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ของประเทศไทยค่อนข้างแย่เนื่องจากเกิดเหตุการณ์ไม่สงบไม่เว้นแต่ละวัน แต่ชาวไทยเชื้อสายมลายูกลับหยิบใช้กลไกการสื่อสารในเชิงบวกเพื่อปรับตัวเข้าหากัน เช่น การแสดงความเป็นมิตร การสื่อสารอย่างเปิดเผยจริงใจ และการให้ความช่วยเหลือด้วยความเต็มใจ สิ่งนี้ชี้ให้เห็นว่าพฤติกรรมการสื่อสารของชาวไทยเชื้อสายมลายูมิได้ถูกรอบงำโดยบรรยากาศแห่งการสื่อสารที่ไม่ดีจนบริบูรณ์ หากแต่ยังสามารถแสดงพลังต่อต้านบรรยากาศดังกล่าวโดยการใช้วิธีการสื่อสารเชิงบวกเพื่อให้สามารถดำรงสายสัมพันธ์ที่มีต่อกันกับชาวไทยเชื้อสายไทยไว้ได้ เมื่อหันกลับมาพิจารณาพฤติกรรมการสื่อสารของชาวมลายูเชื้อสายไทยบ้างจะพบว่านอกจากบรรยากาศแห่งการสื่อสารจะมีลักษณะเอื้อต่อการสร้างสัมพันธ์อันดีระหว่างกันแล้ว (นอกจากจะไม่มีเหตุการณ์ไม่สงบแล้วความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มชนในอดีตก็แทบไม่แสดงให้เห็นถึงความขัดแย้งที่มีต่อกัน) พฤติกรรมการสื่อสารของชาวมลายูเชื้อสายไทยยังเป็นไปในทางบวกอีกด้วย ไม่ว่าจะเป็นการทำให้เรื่องความแตกต่างเป็นเรื่องที่สื่อสารกันได้ การแสดงจุดเด่นทางเอกลักษณ์ของตนให้ชนกลุ่มอื่นยอมรับ การแสดงความให้เกียรติกัน การแสดงความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และการแสดงออกว่ามีความเข้าใจชนกลุ่มอื่น ดังนั้นแก่นของความแตกต่างที่ชัดเจนของการสื่อสารของชนสองกลุ่มจึงไม่ใช่ที่พฤติกรรมการปรับตัวในการสื่อสาร หากเป็นบรรยากาศในการสื่อสารมากกว่า เนื่องจากชนทั้งสองกลุ่มแสดงให้เห็นว่ามีความต้องการที่จะปรับตัวเข้าหากันและสร้างสายสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน แต่สิ่งที่แตกต่างกันก็คือ บรรยากาศการสื่อสารในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ของประเทศไทยมีลักษณะที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน ขณะที่บรรยากาศการสื่อสารในรัฐกลันตันประเทศมาเลเซียเต็มไปด้วยโอกาสในการสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน

6. การปรับตัวเข้าหากันโดยแสดงออกให้เห็นชัดเจนเป็นอย่างมาก เมื่อพิจารณาพฤติกรรมการสื่อสารในลักษณะที่เป็นการปรับตัวเข้าหากันโดยแสดงออกให้เห็นชัดเจนเป็นอย่างมากจะพบว่า มีพฤติกรรมที่เหมือนกันคือการกล่าวใจดีอีกฝ่ายอย่างเป็นนัย ขณะที่พฤติกรรมที่แตกต่างกันคือชาวไทยเชื้อสายมลายูยังมีพฤติกรรมการอธิบายให้เข้าใจและลงโทษหากมีการ

ละเมิด ขณะที่อีกพฤติกรรมหนึ่งของชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยแสดงออกมาคือการเผชิญหน้า
แน่นอนว่าแม้พฤติกรรมลักษณะดังกล่าวโดยรวมจะแสดงออกอย่างเห็นได้ชัดเจนมากจนบางครั้งดู
จะเป็นการแสดงความก้าวร้าวต่อกัน แต่ก็ยังอยู่ภายใต้วัตถุประสงค์เดียวกันคือเพื่อปรับตัวเข้าหากัน
ดังนั้นในหัวข้อนี้ดูเหมือนว่าพฤติกรรมของชนสองกลุ่มจะมีความคล้ายคลึงกันค่อนข้างมาก
กล่าวคือมีทั้งพฤติกรรมการสื่อสารที่แสดงออกอย่างเป็นนัยและแสดงออกอย่างตรงไปตรงมา
เช่นเดียวกัน

7. การผสมกลมกลืนเข้ากับชนกลุ่มอื่นโดยไม่แสดงออกให้เห็นอย่างชัดเจน ในพฤติกรรม
ลักษณะเช่นนี้มีการแสดงออกของชนทั้งสองกลุ่มเหมือนกันก็คือ ใช้วิธีการเน้นจุดร่วม สงวนจุดต่าง
พฤติกรรมที่ไม่เหมือนกันก็คือ ชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยยังมีพฤติกรรมในลักษณะปกปิด
เอกลักษณ์ของตนเพิ่มขึ้นมา ซึ่งการปกปิดดังกล่าวมิได้เกิดขึ้นจากการถูกกดดันให้ปกปิดเอกลักษณ์
แต่เกิดขึ้นเนื่องจากความต้องการให้เกียรติและแสดงออกว่ามีความเข้าใจในวัฒนธรรมและศาสนา
ของชนกลุ่มอื่นมากกว่า ซึ่งเป็นอีกสิ่งที่จะช่วยในการสร้างบรรยากาศอันดีในการติดต่อสื่อสารระหว่าง
กัน

8. การผสมกลมกลืนเข้ากับชนกลุ่มอื่นโดยแสดงออกให้เห็นอย่างชัดเจน การศึกษา
พบว่าชนทั้งสองกลุ่มแสดงพฤติกรรมลักษณะหนึ่งที่เหมือนกันคือการแสดงออกซึ่งเอกลักษณ์ของ
ชนกลุ่มอื่น เช่น การที่ชาวไทยเชื้อสายมลายูใช้ภาษาไทยถิ่นตากใบในการสนทนากับเพื่อนชาวไทย
เชื้อสายไทย และการที่ชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยใช้ภาษามลายูท้องถิ่นกลันตันในการสนทนากับ
เพื่อนชาวมาเลเซียเชื้อสายมลายู ส่วนพฤติกรรมการสื่อสารในลักษณะอื่นโดยรวมแล้วแม้จะมี
ความแตกต่างกัน แต่ก็มีสิ่งหนึ่งที่เหมือนกันก็คือ ชนทั้งสองกลุ่มจะแสดงการผสมกลมกลืนกันใน
เรื่องวิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับพิธีกรรมทางศาสนา แต่ไม่พบว่ามี การแสดงการผสม
กลมกลืนเข้ากับชนกลุ่มอื่นให้เห็นอย่างชัดเจนในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับศาสนา อย่างไรก็ตามยังพบว่า
ความแตกต่างอย่างหนึ่งที่น่าสนใจก็คือ ชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยพยายามใช้เอกลักษณ์บางอย่าง
ร่วมกับชาวมาเลเซียเชื้อสายมลายูเช่นความเป็นคนกลันตัน ความเป็นบุมิปุตรา แต่สำหรับชาวไทย
เชื้อสายมลายูไม่ปรากฏพฤติกรรมในลักษณะดังกล่าว หรือกล่าวได้ว่าขณะที่สังคมของประชาชน
ต่างชาติพันธุ์ในกลันตันมีเอกลักษณ์ร่วมที่ชนสองกลุ่มสามารถแสดงออกร่วมกันได้ แต่ในพื้นที่
ชายแดนภาคใต้กลับไม่มี สิ่งนี้ทำให้เกิดคำถามสำคัญคำถามหนึ่งว่าหากประชาชนในพื้นที่
ชายแดนภาคใต้ของไทยมีเอกลักษณ์บางอย่างร่วมกันและชนทั้งสองกลุ่มสามารถหยิบใช้
เอกลักษณ์บางอย่างร่วมกันได้โดยไม่ตะขิดตะขวงใจ สังคมในพื้นที่จะมีบรรยากาศความสัมพันธ์ที่
น่าอยู่เพียงไร

9. การผสมกลมกลืนเข้ากับชนกลุ่มอื่นโดยแสดงออกให้เห็นชัดเจนเป็นอย่างมาก เมื่อพิจารณาพฤติกรรมการสื่อสารในลักษณะผสมกลมกลืนเข้ากับชนกลุ่มอื่นโดยแสดงออกให้เห็นชัดเจนเป็นอย่างมากจะพบว่า ชนทั้งสองกลุ่มมีพฤติกรรมลักษณะหนึ่งที่คล้ายคลึงกัน นั่นคือการปกปิดเอกลักษณ์ของตนโดยใช้เอกลักษณ์ของชนกลุ่มอื่น ขณะที่พฤติกรรมการสื่อสารที่แตกต่างกันคือชาวไทยเชื้อสายมลายูจะแสดงพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาของชนกลุ่มอื่นและบางกรณีมีการละเมิดกฎเกณฑ์ของชนกลุ่มตนด้วย ส่วนชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยได้แสดงพฤติกรรมโจมตีชนกลุ่มตนขณะเดียวกันก็ให้เกียรติชนกลุ่มอื่น สิ่งที่น่าสนใจของพฤติกรรมที่แตกต่างดังกล่าวคือ เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแล้วจะพบว่าในอดีตชาวไทยเชื้อสายมลายูจะทำการผสมกลมกลืนเข้ากับชาวไทยเชื้อสายไทยได้แม้ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับศาสนา ขณะที่ไม่ปรากฏการผสมผสานในลักษณะเดียวกันเกิดขึ้นกับชาวมาเลเซียเชื้อสายไทย สิ่งนี้ชี้ให้เห็นว่าแม้ว่าชาวไทยเชื้อสายมลายูมักถูกมองว่าเป็นกลุ่มชนที่เคร่งศาสนาแต่ก็ยังพบกรณีที่มีการละเลยข้อห้ามของตนไปเข้าร่วมกิจกรรมของศาสนาอื่น ผิดกับชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยที่มักถูกมองว่ามีความเคร่งครัดในศานาน้อยกว่าผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามทั้งในประเทศมาเลเซียและไทย แต่กลับไม่พบพฤติกรรมที่ไปเข้าร่วมกิจกรรมของชนต่างศาสนิกโดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมของชาวมุสลิม สิ่งนี้ชี้ให้เห็นว่าพรมแดนชาติพันธุ์ของชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยก็มีใช้สิ่งที่พรมแดนเลื่อนราง หากยังคงมีความเข้มข้นเช่นเดียวกับพรมแดนชาติพันธุ์ของชาวไทยเชื้อสายมลายูเช่นกัน เพียงแต่อาจจำกัดของศาสนาพุทธในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการติดต่อสื่อสาร เช่น การกินดื่ม การแต่งกาย มีน้อยกว่าเท่านั้นเอง

10. การผสมกลมกลืนชนกลุ่มอื่นเข้ากับชนกลุ่มตนโดยไม่แสดงออกให้เห็นอย่างชัดเจน การศึกษาพบว่าชนทั้งสองกลุ่มมีพฤติกรรมการผสมกลมกลืนชนกลุ่มอื่นเข้ากับชนกลุ่มตนในลักษณะเดียวกันคือการแสดงการยอมรับชนกลุ่มอื่นเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมทางสังคมของชนกลุ่มตน อย่างไรก็ตามยังมีลักษณะพฤติกรรมที่แตกต่างกันให้เห็นเช่นกัน กล่าวคือชาวไทยเชื้อสายมลายูจะแสดงการยอมรับชนกลุ่มอื่นเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมทางศาสนาของชนกลุ่มตน ขณะที่ชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยแสดงออกถึงการเชื้อเชิญชนกลุ่มอื่นแบบที่เล่นทีจริงให้เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของชนกลุ่มตน หรือกล่าวได้ว่าชาวไทยเชื้อสายมลายูสามารถผสมกลมกลืนชนกลุ่มอื่นเข้ากับชนกลุ่มตนทั้งในเรื่องสังคมและศาสนา ขณะที่ชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยสามารถผสมกลมกลืนชนกลุ่มอื่นเข้ากับชนกลุ่มตนได้เฉพาะในเรื่องกิจกรรมทางสังคมเท่านั้น สิ่งนี้มิใช่ว่าชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยจะไม่ต้องการผสมกลมกลืนชาวมาเลเซียเชื้อสายมลายูในเรื่องศาสนา แต่ชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยมีความเข้าใจดีว่าหากเป็นเรื่องศาสนาแล้วชาวมาเลเซียเชื้อสายมลายูจะไม่ยอมผสมกลมกลืนกับชนกลุ่มอื่นเด็ดขาด ดังนั้นพฤติกรรมที่แสดงออกจึงมีลักษณะเชื้อเชิญที่เล่น

ที่จริงแม้กิจกรรมดังกล่าวอาจมีความคาบเกี่ยวระหว่างวัฒนธรรมกับศาสนา เมื่อพิจารณาพฤติกรรม การผสมกลมกลืนชนกลุ่มอื่นเข้ากับชนกลุ่มตนของชาวไทยเชื้อสายมลายูปพบว่าค่อนข้างเป็นที่ ยอมรับกันในสังคมว่าแม้ในเรื่องศาสนาก็ยังสามารถผสมกลมกลืนชนกลุ่มอื่นเข้ากับชนกลุ่มตนได้ เช่น การทำบุญให้ผู้เสียชีวิตของชาวไทยเชื้อสายมลายูในบางชุมชนก็ยังมีชาวไทยเชื้อสายไทยมา ร่วมงาน และชาวไทยเชื้อสายมลายูก็ได้แสดงการยอมรับในพฤติกรรมดังกล่าว

11. การผสมกลมกลืนชนกลุ่มอื่นเข้ากับชนกลุ่มตนโดยแสดงออกให้เห็นอย่างชัดเจน เมื่อพิจารณาพฤติกรรมการผสมกลมกลืนชนกลุ่มอื่นเข้ากับชนกลุ่มตนโดยแสดงออกให้เห็นอย่าง ชัดเจนจะพบว่าพฤติกรรมที่คล้ายคลึงกันก็คือ การเชื้อเชิญชนกลุ่มอื่นเข้าเป็นส่วนหนึ่งของ กิจกรรมทางสังคมของชนกลุ่มตน ขณะเดียวกันสิ่งที่เป็ข้อแตกต่างก็มีสองประเด็นด้วยกัน กล่าวคือประเด็นแรก ขณะที่ชาวมลายูเชื้อสายไทยจะไม่เชิญชาวมลายูเชื้อสายมลายูร่วม กิจกรรมทางศาสนาของชนกลุ่มตน แต่ชาวไทยเชื้อสายมลายูกลับเชิญชาวไทยเชื้อสายไทยเข้าร่วม ในกิจกรรมทางศาสนาของชนกลุ่มตน ประเด็นที่สอง ชาวมลายูเชื้อสายไทยจะใช้วิธีการแสดง จุดเด่นของชนกลุ่มตนจนชาวมลายูเชื้อสายมลายูยอมรับและผสมกลมกลืนด้วย แต่ไม่พบ พฤติกรรมดังกล่าวในหมู่ชาวไทยเชื้อสายมลายู ประเด็นหลังนี้เป็นสิ่งที่น่าสนใจเนื่องจากใน ประเทศมลายูมีข้อมูลที่แสดงให้เห็นการใช้ความแตกต่างในเชิงบวก นั่นคือ การมองว่า เอกลักษณ์ด้านต่าง ๆ ของแต่ละกลุ่มชนว่าเป็นจุดเด่น แต่ในประเทศไทยกลับไม่พบการหยิบใช้ ความแตกต่างทางชาติพันธุ์ในลักษณะดังกล่าว ทั้งที่ความเป็นจริงหากพิจารณาให้ละเอียดแล้วจะ พบว่าทุกกลุ่มชนต่างมีจุดเด่นที่แตกต่างและน่าสนใจทั้งสิ้น ดังนั้นคำตอบคงไม่ได้อยู่ที่ชาวไทยเชื้อ สายมลายูมีจุดเด่นของตัวเองหรือไม่ แต่อยู่ที่ว่าความแตกต่างดังกล่าวจะถูกมองว่าเป็นจุดเด่นหรือ จุดด้อยมากกว่า

12. การผสมกลมกลืนชนกลุ่มอื่นเข้ากับชนกลุ่มตนโดยแสดงออกให้เห็นอย่างชัดเจน เป็นอย่างมาก จากการศึกษพบว่าพฤติกรรมการผสมกลมกลืนชนกลุ่มอื่นเข้ากับชนกลุ่มตนโดย แสดงออกให้เห็นอย่างชัดเจนเป็นอย่างมากเป็นข้อมูลที่ไม่ค่อยพบมากนักเนื่องจากกรณีของชาว มลายูเชื้อสายไทยที่ผสมกลมกลืนชาวมลายูเชื้อสายมลายูเข้าเป็นชนกลุ่มตนได้ก็เนื่องจาก ในอดีตชาวมลายูเชื้อสายมลายูยังไม่เคร่งครัดในศาสนาอิสลามมากเท่าปัจจุบัน ทั้งยังไม่มี กฎหมายห้ามชาวมุสลิมแต่งงานกับผู้ที่ไม่ใช่มุสลิม นั่นหมายความว่าหากการแต่งงานระหว่างชน สองกลุ่มเกิดขึ้นฝ่ายที่ไม่ใช่มุสลิมมีทางเดียวก็คือ ต้องเปลี่ยนมารับนับถือศาสนาอิสลามเท่านั้น กฎหมายดังกล่าวทำให้ไม่มีพฤติกรรมดังกล่าวเกิดขึ้นอีกในปัจจุบัน เมื่อมองพฤติกรรมการสื่อสาร ของชาวไทยเชื้อสายมลายูจะพบว่า ในอดีตการยืนยันแกมบังคับชนกลุ่มอื่นให้เข้าร่วมเป็นส่วน หนึ่งของกิจกรรมทางสังคมของชนกลุ่มตนเกิดขึ้นได้ไม่ยาก แต่หลังจากมีเหตุการณ์ไม่สงบเกิดขึ้น

ภาพเช่นนี้หาดูแทบไม่ได้ เนื่องจากชนทั้งสองกลุ่มแม้จะมีความสนิทสนมกันมากเพียงไรก็ไม่กล้าแสดงความสนิทสนมออกมาอย่างชัดเจนเนื่องจากกลัวตกเป็นเป้าหมายของผู้ก่อความไม่สงบ

เมื่อย้อนกลับมาดูข้อมูลข้างต้นในภาพรวมอีกครั้งหลังจากวิเคราะห์รายละเอียดที่ละห้วงข้อจะเห็นได้ว่า มีอีกประเด็นหนึ่งที่ควรจะนำมากล่าวถึงก็คือ พฤติกรรมการสื่อสารในลักษณะที่เป็นการผสมกลมกลืนเข้ากับชนกลุ่มอื่นและผสมกลมกลืนชนกลุ่มอื่นเข้ากับชนกลุ่มตนดูจะไม่มี ความแตกต่างกันมากนัก แต่พฤติกรรมการสื่อสารในลักษณะที่เป็นการแยกตัวออกจากกันและปรับตัวเข้าหากันนั้นมีความแตกต่างกันอย่างมาก สิ่งนี้น่าจะเกิดจากพฤติกรรมการผสมกลมกลืนเข้ากับชนกลุ่มอื่นหรือผสมกลมกลืนชนกลุ่มอื่นเข้ากับชนกลุ่มตนเป็นพฤติกรรมการสื่อสารที่แสดงออกเมื่อทั้งสองฝ่ายต่างมีความยอมรับต่อกันมากจนสามารถโน้มตัวเข้าหากันได้ ดังนั้น ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในสองพื้นที่ในสองประเด็นดังกล่าวจึงมีความคล้ายคลึงกัน แต่เมื่อพิจารณาพฤติกรรมการสื่อสารในลักษณะปรับตัวเข้าหากันและแยกตัวออกจากกันจะพบสี่ส่วนของข้อมูลที่แตกต่างออกไป เนื่องจากทั้งพฤติกรรมการปรับตัวและการแยกตัวออกจากกันมักเกิดขึ้นบนพื้นฐานของความไม่ลงรอยกันในบางสิ่งบางอย่าง เมื่อพิจารณารายละเอียดของแต่ละพฤติกรรมยังพบว่ากลุ่มชนทั้งสองกลุ่มมีพฤติกรรมการสื่อสารที่แตกต่างกัน ในส่วนของพฤติกรรมการสื่อสารในลักษณะปรับตัวเข้าหากันแสดงให้เห็นว่า ขณะที่ชาวไทยเชื้อสายมลายูเป็นพฤติกรรมการที่พยายามปรับตัวเข้าหากันในเชิงรักษาสายสัมพันธ์ภายใต้สถานการณ์ความรุนแรงในพื้นที่ เช่น การแสดงการปกป้องชนกลุ่มตนและความเชื่อของชนกลุ่มตนอย่างเป็นนัย การเบี่ยงประเด็นสนทนา การสื่อสารอย่างเปิดเผยจริงใจ แต่ชาวมลายูเชื้อสายไทยกลับแสดงการปรับตัวเข้าหากันในเชิงเพิ่มความสัมพันธ์อันดีให้มากยิ่งขึ้น เช่น การแสดงความให้เกียรติกัน การแสดงออกว่ามีความเข้าใจชนกลุ่มอื่น และการแสดงความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน หรือกล่าวได้ว่าขณะที่ชาวไทยเชื้อสายมลายูทำการสื่อสารกับชาวไทยเชื้อสายไทยเพื่อพยายามปรับความเข้าใจกัน ชาวมลายูเชื้อสายไทยกลับทำการสื่อสารกับชาวมลายูเชื้อสายมลายูเพื่อเพิ่มพูนความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน แน่แน่นอนว่าพฤติกรรมการสื่อสารในลักษณะที่เป็นการปรับตัวเข้าหากันเป็นการสื่อสารในเชิงบวกหรือเชิงสร้างสรรค์มีเป้าหมายเพื่อให้ชนต่างชาติพันธุ์สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข แต่สิ่งที่น่าสนใจก็คือ เหตุใดชนกลุ่มหนึ่งจะต้องใช้ความพยายามมากกว่าเพื่อให้อีกฝ่ายตอบสนองเพียงแค่อยอมรับ ขณะที่อีกกลุ่มหนึ่งดูเหมือนว่าจะได้รับการยอมรับอยู่แล้วเป็นทุนเดิมแต่แสดงพฤติกรรมการสื่อสารเพื่อเพิ่มเติมความสัมพันธ์อันดีต่อกันให้ดียิ่งขึ้นอีก ผู้ศึกษาพบว่าคำตอบของคำถามดังกล่าวน่าจะอยู่ที่สภาพแวดล้อมในการสื่อสารของชาวไทยเชื้อสายมลายูที่เต็มไปด้วยเรื่องราวในแง่ลบ ตั้งแต่ประวัติศาสตร์ที่มีความขัดแย้งกัน ทั้งยังถูกมองว่าเป็นกลุ่มชนที่พยายามแบ่งแยกดินแดน และยิ่งถูกตอกย้ำมากขึ้นเมื่อเกิดเหตุการณ์ไม่สงบที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ขณะที่สภาพแวดล้อม

ในการสื่อสารของชาวมลายูเชื้อสายไทยกลับเต็มไปด้วยเรื่องราวประวัติศาสตร์ที่มีภาพของการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เช่น การที่ชาวมลายูเชื้อสายมลายูขอให้ชาวมลายูเชื้อสายไทยช่วยจับหมูป่าและตั้งถิ่นฐานในพื้นที่รัฐกลันตัน ขณะเดียวกันภาพลักษณ์ของชาวมลายูเชื้อสายไทยก็มีลักษณะเป็นบวกทั้งยังได้รับการยอมรับว่าเป็นหนึ่งในบุปผชาติเช่นกัน ดังนั้นจึงพอสรุปได้ว่าขณะที่สภาพแวดล้อมในการสื่อสารของชาวไทยเชื้อสายมลายูเต็มไปด้วยเรื่องราวในแง่ลบ สภาพแวดล้อมในการสื่อสารของชาวมลายูเชื้อสายไทยกลับเต็มไปด้วยเรื่องราวในแง่บวก สิ่งนี้น่าจะเป็นคำตอบที่เหมาะสมสำหรับคำถามที่ว่าเหตุใดพฤติกรรมสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมของชนทั้งสองกลุ่มจึงแตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาพฤติกรรมการแยกตัวออกจากกันของชนทั้งสองกลุ่มจะพบว่า พฤติกรรมการแยกตัวออกจากกันของชาวไทยเชื้อสายมลายูบางพฤติกรรมแตกต่างจากพฤติกรรมการแยกตัวออกจากกันของชาวมลายูเชื้อสายไทย เนื่องจากขณะที่ชาวมลายูเชื้อสายไทยแสดงการแยกตัวออกจากชาวมลายูเชื้อสายมลายูเมื่อต้องมีการติดต่อสื่อสารในเชิงศาสนาและวัฒนธรรมเท่านั้น แต่สำหรับชาวไทยเชื้อสายมลายูแล้วการแสดงพฤติกรรมแยกตัวออกจากชาวไทยเชื้อสายไทยนอกจากจะด้วยเหตุผลทางศาสนาและวัฒนธรรมแล้ว การแยกตัวยังเกิดจากอำนาจที่มีเหนือกว่าของข้าราชการไทยและผลกระทบจากเหตุการณ์ไม่สงบที่เกิดขึ้นในพื้นที่อีกด้วย พฤติกรรมสื่อสารเช่นนี้จึงเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ตอกย้ำว่าสภาพแวดล้อมในการสื่อสารที่ไม่ค่อยดีเช่นนี้ส่งผลให้ชาวไทยเชื้อสายมลายูแสดงพฤติกรรมสื่อสารในเชิงแยกตัวออกจากกันมากกว่าชาวมลายูเชื้อสายไทย เช่น ชาวมลายูเชื้อสายมลายูแสดงพฤติกรรมสื่อสารในลักษณะหลีกเลี่ยงจากการเป็นส่วนหนึ่งในสังคมของชาวไทยเชื้อสายไทย หลีกเลี่ยงการติดต่อสื่อสารกับชาวไทยเชื้อสายไทย และแสดงความไม่พอใจให้เห็น ขณะที่ไม่พบพฤติกรรมสื่อสารของชาวมลายูเชื้อสายไทยในลักษณะดังกล่าว

การเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสื่อสาร

การศึกษานี้ค้นพบปัจจัยหลักหรือที่เรียกในบทที่ผ่านมาว่าเป็นเกณฑ์หัวเรื่องหลักที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมของชาวไทยเชื้อสายมลายูและชาวมลายูเชื้อสายไทยที่เหมือนกันได้ 6 ปัจจัย ได้แก่ บริบทรอบข้าง คู่สื่อสาร ผู้สื่อสาร ความสัมพันธ์ที่มีต่อกัน ประเด็นที่สื่อสารกัน และผลตอบแทนที่ได้จากการสื่อสาร แม้ว่าการศึกษากลุ่มชนสองกลุ่มสองในสองประเทศจะพบความเหมือนกันในปัจจัยหลักดังกล่าว แต่เมื่อพิจารณาปัจจัยย่อยหรือเกณฑ์

หัวเรื่องย่อยที่เป็นรายละเอียดของปัจจัยหลักแล้วจะพบว่ามีความแตกต่างกันอยู่พอสมควรซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

บริบทรอบข้างในการสื่อสาร

เมื่อพิจารณาความแตกต่างระหว่างบริบทการสื่อสารของชาวไทยเชื้อสายมลายูในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ของประเทศไทยกับชาวมลายูเชื้อสายไทยในรัฐกลันตันประเทศมาเลเซีย จะพบว่ามีความแตกต่างกันพอสมควร การศึกษาพบว่าสำหรับชาวไทยเชื้อสายมลายูแล้วบริบทรอบข้างสำคัญที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมประกอบด้วย 5 ปัจจัย คือ การเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบ ความกลัวที่เกิดขึ้นในพื้นที่ บุคคลที่อยู่ร่วมในสถานการณ์การสื่อสาร สถานที่ที่ทำการสื่อสาร และการเป็นชนส่วนน้อยหรือชนส่วนใหญ่ในสถานการณ์การสื่อสาร ส่วนบริบทรอบข้างที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมของชาวมลายูเชื้อสายไทยจะประกอบด้วย 6 ปัจจัยคือ การตื่นตัวในเรื่องศาสนาของชาวมลายูเชื้อสายมลายู การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับกฎหมายทางศาสนาในประเทศมาเลเซีย สิ่งที่ทำมาในอดีตซึ่งมีผลเกี่ยวเนื่องกับปัจจุบัน การรับรู้และยอมรับในประวัติศาสตร์ของชาวมลายูเชื้อสายไทย ความเป็นชนส่วนน้อยหรือชนส่วนใหญ่ในสถานการณ์การสื่อสาร และบุคคลที่อยู่ร่วมในสถานการณ์การสื่อสาร

จะเห็นได้ว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับบริบทรอบข้างในการสื่อสารของชนทั้งสองกลุ่มมีเพียง 2 ปัจจัยที่เหมือนกันก็คือ ความเป็นชนส่วนน้อยหรือส่วนใหญ่ในสถานการณ์การสื่อสารและบุคคลที่อยู่ร่วมในสถานการณ์การสื่อสาร ส่วนปัจจัยที่เหลือมีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด

เมื่อพิจารณาภาพรวมของของบริบทการสื่อสารของชาวไทยเชื้อสายมลายูและชาวมลายูเชื้อสายไทยก็คือ ในประเทศไทยบริบทการสื่อสารได้รับผลกระทบจากการเกิดเหตุการณ์ไม่สงบมากกว่าเรื่องของความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรมและศาสนา แต่ในประเทศมาเลเซียบริบทการสื่อสารทั้งหมดเกิดจากความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรมและศาสนา กล่าวคือ บริบทการสื่อสารในประเทศไทยต้นตอจากการเกิดเหตุการณ์ไม่สงบเกิดขึ้นในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ แล้วนำไปสู่ความหวาดระแวงกันระหว่างกลุ่มชนในพื้นที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริบทการสื่อสารทางด้านการเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบ ความกลัวที่เกิดขึ้นในพื้นที่ สถานที่ที่ทำการสื่อสาร ส่วนบริบทรอบข้างในการสื่อสารของชาวมลายูเชื้อสายไทยในประเทศมาเลเซียไม่มีเหตุการณ์ไม่สงบและความขัดแย้งรุนแรงระหว่างกัน ทำให้พฤติกรรมการสื่อสารของชาวมลายูเชื้อสายไทยจะเกี่ยวข้องกับเรื่องศาสนาและวัฒนธรรมมากกว่าเรื่องความขัดแย้งและรุนแรงเหมือนในประเทศไทย

ดังนั้นพฤติกรรมการสื่อสารระหว่างชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยกับชาวมาเลเซียเชื้อสายมลายูจึงเกี่ยวข้องกับการตื่นตัวในเรื่องศาสนาของชาวมาเลเซียเชื้อสายมลายู ข้อจำกัดด้านกฎหมายเรื่องศาสนาของประเทศมาเลเซีย พฤติกรรมการสื่อสารในอดีตของบรรพบุรุษ และความรู้สึกของชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยที่มีต่อประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์ของตนกับชาวมาเลเซียเชื้อสายมลายู

จะเห็นได้ว่าพฤติกรรมการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมของชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยขึ้นอยู่กับบริบทด้านศาสนาและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันของชนสองกลุ่มเป็นสำคัญ ซึ่งข้อมูลที่ได้ชี้ให้เห็นว่ามีทั้งปัจจัยที่ส่งผลกระทบเชิงบวก ได้แก่ การรับรู้และยอมรับประวัติศาสตร์ของชาวมาเลเซียเชื้อสายไทย และสิ่งที่ทำมาในอดีตซึ่งมีผลเกี่ยวเนื่องกับปัจจุบัน และปัจจัยที่ส่งผลกระทบเชิงลบ ได้แก่ การตื่นตัวทางศาสนาของชาวมาเลเซียเชื้อสายมลายู และข้อจำกัดด้านกฎหมายของมาเลเซีย ส่วนพฤติกรรมการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมของชาวไทยเชื้อสายมลายูจะขึ้นอยู่กับบริบทด้านความขัดแย้งและความรุนแรงที่เกิดขึ้นในพื้นที่เป็นส่วนใหญ่ และบริบทดังกล่าวมีผลกระทบในแง่ลบทั้งหมดต่อการแสดงพฤติกรรมการสื่อสาร ไม่ว่าจะเป็นการเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบ ความกลัวที่เกิดขึ้นในพื้นที่ บุคคลที่อยู่ร่วมในสถานการณ์การสื่อสารสถานที่ที่ทำการสื่อสาร ที่กล่าวมาทั้งหมดจะเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับบริบทรอบข้างในการสื่อสาร แต่ก็แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของบริบทรอบข้างในการสื่อสารของชนสองกลุ่มได้อย่างชัดเจนอย่างยิ่ง

เมื่อพิจารณาปัจจัยที่เหมือนกันคือความเป็นชนส่วนน้อยและชนส่วนใหญ่ในสถานการณ์การสื่อสารและบุคคลที่อยู่ร่วมในสถานการณ์การสื่อสารนั้นจะเห็นได้ว่าเป็นบริบทที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของความแตกต่างพื้นฐานทางศาสนาและวัฒนธรรมของชนสองกลุ่มมากกว่าที่จะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งกัน ดังนั้นจึงพบข้อมูลในลักษณะคล้ายกัน อาทิ นักเรียนชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยมักสนิทสนมกับชนกลุ่มเดียวกันมากกว่าเพื่อนนักเรียนชาวมาเลเซียเชื้อสายมลายู ขณะที่นักเรียนชาวไทยเชื้อสายมลายูก็มักจะให้ความสนิทสนมกับเพื่อนนักเรียนชาวไทยเชื้อสายมลายูด้วยกันมากกว่าเพื่อนนักเรียนชาวไทยเชื้อสายไทย

จะเห็นได้ว่าบริบทรอบข้างในสถานการณ์การสื่อสารของชาวไทยเชื้อสายมลายูเกี่ยวข้องกับเรื่องความขัดแย้งและความรุนแรงเป็นส่วนใหญ่ แม้จะมีบริบทเรื่องความแตกต่างด้านศาสนาและวัฒนธรรมที่เป็นผลกระทบต่อพฤติกรรมการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมอยู่บ้าง แต่ปัจจัยเหล่านี้ก็เป็นสิ่งที่แทบไม่มีโอกาสแสดงตัวให้เห็น เนื่องจากถูกบดบังจากบริบทของความขัดแย้งและความรุนแรงในพื้นที่อย่างมาก ขณะที่ในประเทศมาเลเซียไม่มีเหตุการณ์ไม่สงบเกิดขึ้นทำให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ค้นพบข้อมูลที่เกิดจากผลกระทบของความแตกต่างด้านศาสนาและวัฒนธรรมเท่านั้น

โดยสรุปก็คือ พฤติกรรมการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมของชาวไทยเชื้อสายมลายูได้รับผลกระทบจากบริบทรอบข้างที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งและความไม่สงบที่เกิดขึ้นในพื้นที่เป็นส่วนใหญ่และมีบางส่วนที่เกี่ยวข้องกับความแตกต่างทางวัฒนธรรมและศาสนา ซึ่งแทบทั้งหมดเป็นปัจจัยที่มีผลเชิงลบต่อพฤติกรรมการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมของชาวไทยเชื้อสายมลายูกับชาวไทยเชื้อสายไทยทั้งสิ้น ในขณะที่พฤติกรรมการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมของชาวมลายูเชื้อสายไทยได้รับผลกระทบจากบริบทรอบข้างที่เกี่ยวข้องกับความแตกต่างทางศาสนาและวัฒนธรรมเท่านั้น ซึ่งบางส่วนก็ส่งผลกระทบในเชิงลบและก็มีบางส่วนส่งผลกระทบในเชิงบวกต่อพฤติกรรมการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมของชาวมลายูเชื้อสายไทยกับชาวมลายูเชื้อสายมลายูทั้งสิ้น

คู่มือสื่อสาร

ในที่นี้คู่มือสื่อสารของชาวไทยเชื้อสายมลายูก็คือ ชาวไทยเชื้อสายไทย และคู่มือสื่อสารของชาวมลายูเชื้อสายไทยก็คือ ชาวมลายูเชื้อสายมลายู เมื่อพิจารณาความแตกต่างระหว่างคู่มือสื่อสารของชาวไทยเชื้อสายมลายูและคู่มือสื่อสารของชาวมลายูเชื้อสายไทยจะพบว่า มีปัจจัยที่เหมือนกันก็คือ ความสามารถในการสื่อสารของคู่มือสื่อสาร พรหมแดนชาติพันธุ์ของคู่มือสื่อสาร และวัยของคู่มือสื่อสาร ขณะที่ปัจจัยที่ต่างกันคือ คุณสมบัติคู่มือสื่อสารของชาวไทยเชื้อสายมลายูยังมีปัจจัยด้านอำนาจของคู่มือสื่อสารเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย แต่ไม่พบคุณสมบัติดังกล่าวสำหรับคู่มือสื่อสารของชาวมลายูเชื้อสายไทย อย่างไรก็ตามแม้จะมีปัจจัยย่อยที่เหมือนกันถึงสามปัจจัยแต่ในรายละเอียดของแต่ละปัจจัยย่อยก็มีบางสิ่งบางอย่างที่ต่างกัน ดังนั้นผู้ศึกษาจะเปรียบเทียบทีละปัจจัยย่อยเพื่อให้เห็นความแตกต่างและความเหมือนที่ชัดเจนมากขึ้น

ความสามารถในการสื่อสารของคู่มือสื่อสารเป็นคุณสมบัติของคู่มือสื่อสารที่มักส่งผลกระทบในเชิงบวกต่อพฤติกรรมการสื่อสารของทั้งชาวไทยเชื้อสายมลายูและชาวมลายูเชื้อสายไทย การศึกษาพบว่าความสามารถของคู่มือสื่อสารของชาวไทยเชื้อสายมลายูที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการสื่อสารของชาวไทยเชื้อสายมลายูคือ ความสามารถในการใช้ภาษามลายูและความสามารถในการเข้าใจวิถีชีวิตและบทบัญญัติทางศาสนาอิสลาม ส่วนความสามารถของคู่มือสื่อสารของชาวมลายูเชื้อสายมลายูคือความสามารถในการใช้ภาษาไทยของชาวมลายูเชื้อสายมลายูและความรู้หรือความเป็นคนใจกว้างหรือเปิดใจรับความแตกต่างของชาวมลายูเชื้อสายมลายู จะเห็นได้ว่าปัจจัยที่เหมือนกันก็คือ ความสามารถในการใช้ภาษาซึ่งเป็นปัจจัยมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการสื่อสารของชนทั้งสองกลุ่มในเชิงบวกเช่นเดียวกัน ส่วนปัจจัยที่ต่างกันก็คือ ขณะที่

ความสามารถในการเข้าใจวิถีชีวิตและบทบัญญัติทางศาสนาอิสลามเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อชาวไทยเชื้อสายมลายูเชิงบวก แต่ปัจจัยด้านการมีความรู้และการเป็นคนเปิดใจเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับชาวมาเลเซียเชื้อสายไทย แม้ปัจจัยข้างต้นจะมีความแตกต่างกันแต่ก็ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อพฤติกรรมการสื่อสารของชนทั้งสองกลุ่มเหมือนกัน

พรมแดนชาติพันธุ์ของคู่สื่อสาร เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเมื่อความแตกต่างของกลุ่มชนต่างชาติพันธุ์มาบรรจบกัน นั่นคือ พรมแดนชาติพันธุ์จะเกิดขึ้นเมื่อชนกลุ่มหนึ่งแสดงพฤติกรรมอย่างหนึ่งได้ ขณะที่ชนอีกกลุ่มหนึ่งก็ไม่สามารถแสดงพฤติกรรมดังกล่าวได้ หรือพฤติกรรมที่มักได้รับการยอมรับว่าดีสำหรับชนกลุ่มหนึ่งอาจเป็นสิ่งที่อีกชนกลุ่มหนึ่งมองว่าเป็นสิ่งที่ไม่ควรทำ และเส้นพรมแดนที่ชัดเจนของกลุ่มชนที่ศึกษาทั้งสองกลุ่มก็คือ เส้นพรมแดนทางศาสนาและวัฒนธรรม

จากการศึกษาพบว่าพรมแดนทางชาติพันธุ์เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการสื่อสารทางวัฒนธรรมของชนทั้งสองกลุ่มในลักษณะเดียวกัน กล่าวคือยิ่งเส้นพรมแดนชาติพันธุ์ของคู่สื่อสารมีความเข้มข้นมากเท่าไร ระยะห่างที่มีต่อกันก็มักมากขึ้นเท่านั้น อย่างเช่นพรมแดนชาติพันธุ์ของคู่สื่อสารของชาวไทยเชื้อสายมลายูซึ่งเป็นชาวไทยเชื้อสายไทยมักไม่เข้มข้นมากนัก ทำให้สามารถผสมกลมกลืนเข้ากับชาวไทยเชื้อสายมลายูได้ง่ายกว่าให้ชาวไทยเชื้อสายมลายูผสมกลมกลืนเข้ากับชนกลุ่มตน แต่เมื่อพิจารณาคู่สื่อสารของชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยดูจะเป็นไปในทางตรงกันข้าม นั่นคือ เส้นพรมแดนชาติพันธุ์ของคู่สื่อสารซึ่งนับถือศาสนาอิสลามดูจะมีความเข้มข้นมากของชาวมาเลเซียเชื้อสายไทย ทำให้พรมแดนชาติพันธุ์ของชาวมาเลเซียเชื้อสายมลายูส่งผลกระทบต่อระยะห่างระหว่างกันให้มีมากขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องการร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรมและศาสนาของชนทั้งสองกลุ่ม

วัยของคู่สื่อสาร จากการศึกษาค้นพบสิ่งที่เหมือนกันก็คือ ในการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมเมื่อเป็นประเด็นการสื่อสารในแง่ลบ อายุหรือวัยของคู่สื่อสารและผู้สื่อสารมักส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม ในลักษณะที่ว่ายิ่งผู้สื่อสารและคู่สื่อสารมีอายุน้อยเท่าไร โอกาสที่จะแสดงความก้าวร้าวต่อกันยิ่งมีมากขึ้น ประเด็นนี้เป็นสิ่งที่เหมือนกันทั้งกับในประเทศไทยและประเทศมาเลเซีย

อำนาจของคู่สื่อสาร การศึกษาค้นพบว่าอำนาจของคู่สื่อสารเป็นสิ่งที่มิอิทธิพลต่อพฤติกรรมการสื่อสารของชาวไทยเชื้อสายมลายูขณะที่ไม่พบว่ามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการสื่อสารของชาวมาเลเซียเชื้อสายไทย อำนาจของคู่สื่อสารที่กล่าวถึงนี้หากจะกล่าวให้เจาะจงลงไปก็คือ อำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐเช่น ตำรวจ ทหาร เมื่อมีการสื่อสารกับชาวไทยเชื้อสายมลายูมากกว่าที่จะเป็นอำนาจของชาวไทยเชื้อสายไทยโดยรวม แม้ว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐส่วนใหญ่จะเป็นชาวไทยเชื้อสายไทยแต่ชาวไทยเชื้อสายมลายูในพื้นที่ก็ยังแยกแยะเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าวออกจากชาวไทย

เชื้อสายไทย นั่นคือ เมื่อชาวไทยเชื้อสายมลายूसื่อสารกับประชาชนชาวไทยเชื้อสายไทยด้วยกัน เรื่องของอำนาจของคู่สื่อสารมักไม่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการสื่อสาร เนื่องจากชนทั้งสองกลุ่มมักไม่มีใครมีอำนาจเหนือกว่าใคร แต่เมื่อชาวไทยเชื้อสายมลายूसื่อสารกับเจ้าหน้าที่ของรัฐปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของอำนาจก็จะเข้ามามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการสื่อสารของชาวไทยเชื้อสายมลายูทันที เมื่อพิจารณาการสื่อสารของชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยกลับไม่พบว่ามีความรู้สึกถึงความเท่าเทียมกับเพื่อนบ้านชาวมาเลเซียมุสลิมเช่นกัน

ผู้สื่อสาร

ผู้สื่อสารในที่นี้คือกลุ่มคนที่ผู้ศึกษาทำการศึกษาได้แก่ชาวไทยเชื้อสายมลายูและชาวมาเลเซียเชื้อสายไทย การศึกษาพบว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้สื่อสารที่มีอิทธิพลต่อของชนทั้งสองกลุ่มซึ่งมี 3 ปัจจัยย่อยนั้นมีความเหมือนกันทุกปัจจัย แต่เมื่อพิจารณารายละเอียดของแต่ละปัจจัยจะพบว่ามีความแตกต่างที่ต่างกันซึ่งอธิบายได้ดังนี้

ความสามารถในการสื่อสาร เมื่อพิจารณาความสามารถในการสื่อสารของชาวไทยเชื้อสายมลายูและชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยจะพบว่า ความสามารถในการด้านภาษาเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลสำคัญต่อพฤติกรรมการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมของชนทั้งสองกลุ่มในลักษณะที่ว่า ความสามารถในการใช้ภาษาของชนกลุ่มอื่นได้มีผลในเชิงบวกต่อพฤติกรรมการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมที่มีต่อกัน ขณะเดียวกันการไม่สามารถใช้ภาษาของชนกลุ่มอื่นได้ก็ส่งผลในแง่ลบต่อพฤติกรรมการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมเช่นกัน การศึกษาพบว่าชาวไทยเชื้อสายบางส่วนไม่สามารถพูดไทยได้ หรือหากพูดได้ก็ไม่คล่องปาก สิ่งนี้ส่งผลให้ความต้องการสื่อสารกับชาวไทยเชื้อสายไทยมีน้อยลงและทำให้ชาวไทยเชื้อสายมลายูมักเลือกที่ทำการสื่อสารในหมู่นักกลุ่มตนมากกว่า แต่เมื่อเปรียบเทียบกับชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยจะพบว่า ชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยแทบทั้งหมดใช้ภาษามลายูสำเนียงกลันตันได้คล่องปากและใกล้เคียงกับภาษาไทยถิ่นตุมปัต-ตากใบซึ่งเป็นภาษาแม่ มีเพียงผู้สูงอายุที่มีการศึกษาไม่สูงและผู้จบการศึกษาจากฝั่งประเทศไทยเท่านั้นที่ใช้ภาษามลายูถิ่นกลันตันไม่คล่อง ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่าความสามารถทางด้านการใช้ภาษาไทยของชาวไทยเชื้อสายมลายูที่มีน้อยมักส่งผลในเชิงลบต่อการติดต่อสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมกับชาวไทยเชื้อสายไทย ขณะที่ความสามารถทางด้านภาษามลายูของชาวไทยเชื้อสายมลายูที่มีค่อนข้างมากมักส่งผลกระทบเชิงบวกในการติดต่อสื่อสารกับชาวมาเลเซียเชื้อสายมลายู นอกจากนี้ยังพบว่าชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยมีความสามารถในการด้านอื่นอีกที่สามารถทำให้ชาวมาเลเซียเชื้อสายมลายูยอมรับตนหรือเรียกได้ว่า

เป็นความสามารถในเชิงบวก ได้แก่ การมีจุดเด่นทางเอกลักษณ์ของตน นิสัยที่เป็นมิตร และความเข้าใจในเรื่องศาสนาสลาม ทั้งสามประเด็นล้วนส่งผลกระทบเชิงบวกต่อพฤติกรรมการสื่อสารที่มีต่อชาวมาเลเซียเชื้อสายมลายูทั้งสิ้น

พรมแดนชาติพันธุ์ของผู้สื่อสาร พรมแดนชาติพันธุ์ของชาวไทยเชื้อสายมลายูค่อนข้างเข้มข้น นั่นหมายถึง มีข้อจำกัดมาก โดยเฉพาะในช่วงเวลาที่ผ่านมาการตื่นตัวทางศาสนาสลามทำให้ชาวไทยเชื้อสายมลายูมีความเคร่งครัดในการปฏิบัติตามข้อกำหนดของศาสนามากขึ้น สิ่งนี้ส่งผลให้ชาวไทยเชื้อสายมลายูไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับศาสนาอื่นได้ ทำให้ชาวไทยเชื้อสายมลายูมักหลีกเลี่ยงเมื่อต้องเข้าร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับศาสนาอื่น แต่หากมิใช่กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับศาสนาพบว่า ชาวไทยเชื้อสายมลายูก็ยังสามารถเข้าร่วมได้เช่นเดิม ขณะที่พรมแดนชาติพันธุ์ของชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยนั้นค่อนข้างยืดหยุ่นและมีข้อจำกัดน้อยกว่าของชาวไทยเชื้อสายมลายู ทำให้พรมแดนชาติพันธุ์ของชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยส่งผลกระทบไม่มากต่อความสัมพันธ์ที่มีต่อชาวมาเลเซียเชื้อสายมลายู ขณะที่พรมแดนชาติพันธุ์ของชาวไทยเชื้อสายมลายูโดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับศาสนาของจะส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ที่มีต่อชาวไทยเชื้อสายไทยค่อนข้างมาก

แม้ว่าการศึกษาค้างนี้จะพบว่าพรมแดนชาติพันธุ์ที่เข้มข้นมักจะทำให้ชนสองกลุ่มแสดงออกในลักษณะแยกตัวออกจากกันเมื่อมีการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมเกิดขึ้น แต่ก็มิใช่ว่าจะเป็นเช่นนั้นเสมอไป มีข้อมูลจากชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยชี้ให้เห็นว่าในบางครั้งการที่ต่างฝ่ายต่างทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับศาสนาเฉพาะในหมู่ตน ขณะที่ร่วมทำกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับศาสนาด้วยกันก็ทำให้การสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมมีความสะดวกราบรื่นมากขึ้น อาทิเช่นชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยยิ่งเคร่งครัดในศาสนาพุทธมากยิ่งขึ้นได้รับการยอมรับจากชาวมาเลเซียเชื้อสายมลายูมาก ดังนั้นความเข้มข้นของเส้นพรมแดนแท้ที่จริงแล้วมิได้มีความสำคัญเท่ากับการเลือกหยิบข้อดีหรือข้อเสียจากเส้นพรมแดนทางชาติพันธุ์มาใช้ หรือกล่าวได้ว่าการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมที่ราบรื่นนั้นมิได้เกิดจากการที่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดต้องโน้มตัวเข้าหาอีกฝ่ายหนึ่งเท่านั้น หากแต่เกิดจากต่างฝ่ายต่างมีความเข้าใจและใช้เส้นพรมแดนชาติพันธุ์ของผู้สื่อสารในเชิงเข้าอกเข้าใจกันมากกว่า อาทิ การที่ชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยมีความเข้าใจในเรื่องวัฒนธรรมการกินของชาวมาเลเซียเชื้อสายมลายูและพยายามแสดงออกให้เห็นถึงความเข้าใจดังกล่าว เช่นเมื่อชาวไทยเชื้อสายมลายูมีงานกิจกรรมก็จะให้ชาวมาเลเซียเชื้อสายมลายูมาทำอาหารเลี้ยงชาวมาเลเซียเชื้อสายมลายูด้วยกัน สิ่งนี้นอกจากจะทำให้ชาวมาเลเซียเชื้อสายมลายูมีความสะดวกใจที่จะมาร่วมงานแล้ว ยังมีความรู้สึกว่าได้รับเกียรติอย่างสูงจากชาวไทยเชื้อสายมลายู ดังนั้นบรรยากาศในการสื่อสารที่ดีจึงเกิดขึ้นและนำไปสู่ความสัมพันธ์อันใกล้ชิดสนิทสนมกันมากขึ้น

อายุหรือวัยของผู้สื่อสาร การศึกษาพบว่าอายุหรือวัยของผู้สื่อมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมของชนที่ศึกษาทั้งสองกลุ่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อทำการสื่อสารในประเด็นในด้านลบที่เกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างชาติพันธุ์ หากผู้สื่อสารมีอายุน้อยปฏิบัติการที่มีต่อคู่สื่อสารมักมีแนวโน้มที่จะแสดงความก้าวร้าวออกมาชัดเจนมากกว่าผู้สื่อสารที่มีอายุมาก และสิ่งนี้ยิ่งรุนแรงมากขึ้นเมื่อบวกกับความไม่คุ้นเคยกันระหว่างผู้สื่อสารกับคู่สื่อสาร ดังเช่นการพูดจากดูถูกกันไปมาของเด็กนักเรียนชาวไทยเชื้อสายมลายูกับนักเรียนชาวไทยเชื้อสายไทย และการพูดจาดูถูกกันระหว่างนักเรียนชาวมลายูเชื้อสายไทยกับนักเรียนชาวมลายูเชื้อสายมลายู อย่างไรก็ตามสำหรับผู้ที่มีอายุมากหรืออยู่ในวัยผู้ใหญ่มักมองว่าพฤติกรรมการสื่อสารดังกล่าวมักเป็นพฤติกรรมของเด็กที่มีวิจารณญาณไม่มากนักและมักไม่สามารถยับยั้งชั่งใจได้ ส่วนในหมู่ผู้ใหญ่ก็มักจะไม่แสดงพฤติกรรมการสื่อสารดังกล่าวให้เห็น

ความสัมพันธ์ที่มีต่อกัน

การศึกษาค้นพบความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มชนที่มีในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ของไทยสามารถแบ่งได้เป็น 4 ลักษณะ ได้แก่ ความคุ้นเคยที่มีต่อกัน ความยาวนานของความสัมพันธ์ที่มีต่อกัน ความยอมรับนับถือที่มีต่อกัน และความเชื่อใจที่มีต่อกัน ขณะที่ในรัฐกลันตันประเทศมาเลเซียสามารถแบ่งได้ 2 ลักษณะคือ ความยาวนานของความสัมพันธ์ที่มีต่อกันและการยอมรับนับถือที่มีต่อกัน ซึ่งทั้ง 2 ลักษณะก็เป็นความสัมพันธ์ในลักษณะเดียวกันกับข้อมูลที่ค้นพบในประเทศไทย

การศึกษพบว่าความคุ้นเคยที่มีต่อกันเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการสื่อสารของชาวไทยเชื้อสายมลายูขณะที่ไม่พบว่ามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการสื่อสารของชาวมลายูเชื้อสายไทย เมื่อพิจารณาลักษณะความคุ้นเคยที่มีต่อกันระหว่างชาวไทยเชื้อสายมลายูกับชาวไทยเชื้อสายไทยจะพบว่า มีลักษณะความคุ้นเคยต่อกันที่แสดงออกตั้งแต่ระดับน้อยไม่มากนัก เช่น เคยเห็นหน้ากัน ก็ทักทายกัน หรือเห็นหน้ากันซ้ำ ๆ เป็นประจำก็ทักทายกันหลายครั้งจนกล้าที่จะพูดคุยถึงประเด็นละเอียดอ่อนที่อาจทำให้ต่างฝ่ายมีความระแวงต่อกัน ในจุดนี้ชี้ให้เห็นว่าลักษณะสังคมชนบทและลักษณะนิสัยของชาวไทยเชื้อสายมลายูและชาวไทยเชื้อสายไทยนั้นมีความคล้ายคลึงกัน นั่นคือมักแสดงความเป็นมิตรกับผู้ที่อยู่อาศัยในพื้นที่เดียวกัน สิ่งนี้ไม่ได้หมายความว่าชาวมลายูเชื้อสายไทยมิได้ใช้ความคุ้นเคยที่มีต่อกันในการติดต่อสื่อสารกับชาวมลายูเชื้อสายมลายู แต่สิ่งที่น่าจะเป็นก็คือ มีปัจจัยอื่นที่มีอิทธิพลมากกว่าความคุ้นเคยที่มีต่อกันไม่ว่าจะเป็นความยอมรับนับถือกันและความยาวนานของความสัมพันธ์

ความยาวนานของความสัมพันธ์ที่มีต่อกัน ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาชี้ให้เห็นว่าทั้งพฤติกรรมการสื่อสารของชาวไทยเชื้อสายมลายูและชาวมลายูเชื้อสายไทยได้รับอิทธิพลจากความสัมพันธ์ที่มีต่อกันเป็นเวลายาวนาน ทำให้ในปัจจุบันแม้มีเหตุการณ์ไม่สงบเกิดขึ้น ชาวไทยเชื้อสายไทยบางคนยังกล้าเข้าไปจับปลาในพื้นที่ชุมชนของชาวไทยเชื้อสายมลายู เนื่องจากมีความรู้จักคุ้นเคยกับคนในชุมชนมาเป็นเวลานาน หรือชาวมลายูเชื้อสายไทยบางคนระบุว่าตนเองมีความสนิทสนมกับเพื่อนชาวมลายูเชื้อสายมลายูมากเนื่องจากเรียนหนังสือมาด้วยกันเป็นเวลานาน จะเห็นได้ว่าเงื่อนไขสำคัญของความสัมพันธ์ลักษณะเช่นนี้คือระยะเวลาที่ยาวนานที่ทั้งสองฝ่ายมีความสัมพันธ์กัน ข้อมูลที่ได้ชี้ให้เห็นว่าระยะเวลาของความสัมพันธ์ที่ยาวนานเท่าไรก็ยังมีโอกาสแสดงอิทธิพลเชิงบวกต่อพฤติกรรมการสื่อสารมากขึ้นเท่านั้น ในทางตรงกันข้ามหากความสัมพันธ์ที่มีต่อกันเพิ่งเกิดขึ้นในช่วงเวลาสั้น ๆ หรือเป็นเวลาไม่นาน ความสัมพันธ์ดังกล่าวก็มักไม่มีอิทธิพลในเชิงบวกกับพฤติกรรมการสื่อสารเท่าไร

ความยอมรับนับถือกัน การศึกษาพบข้อมูลที่แสดงให้เห็นว่ามีการแสดงความสัมพันธ์ในลักษณะที่เป็นการยอมรับนับถือกันของทั้งชาวไทยเชื้อสายมลายูและชาวมลายูเชื้อสายไทย อย่างไรก็ตามยังมีความแตกต่างกันในลักษณะของการแสดงการยอมรับนับถือกัน เนื่องจากในภาพรวมแล้วการแสดงออกซึ่งการยอมรับต่อกันระหว่างชาวไทยเชื้อสายมลายูกับชาวไทยเชื้อสายไทยมักเป็นการแสดงความสัมพันธ์ในเชิงปัจเจกบุคคลหรือเป็นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมากกว่า เช่น การยอมรับในความเป็นเพื่อนสนิท เป็นญาติพี่น้อง หรือแม้แต่ยอมรับชาวไทยเชื้อสายไทยว่าเป็นเสมือนชาวมลายูเช่นเดียวกับตน ส่วนการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างชาวมลายูเชื้อสายไทยกับชาวมลายูเชื้อสายมลายูนั้นจะมีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่เป็นความสัมพันธ์ในระหว่างบุคคลหรือในระดับปัจเจกบุคคล แต่การยอมรับนับถือส่วนใหญ่เป็นการยอมรับในระดับกลุ่มมากกว่า เช่นการยอมรับในเอกลักษณ์ของความเป็นชาวมลายูเชื้อสายไทย ยอมรับในความเป็นมุสลิม ยอมรับในความเป็นคนพื้นที่เดียวกัน ความแตกต่างเช่นนี้ชี้ให้เห็นบางอย่างที่สำคัญ นั่นคือนอกจากจะพบข้อมูลในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ที่ชี้ให้เห็นถึงการแสดงการยอมรับนับถือกันเฉพาะในฐานะปัจเจกบุคคลเสียเป็นส่วนใหญ่แล้ว ยังพบข้อมูลที่ชี้ให้เห็นถึงความหวาดระแวงและความกลัวที่มีต่อกันระหว่างกลุ่มชนอีกด้วย สิ่งนี้ชี้ให้เห็นว่าในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ นอกจากความยอมรับนับถือที่มีต่อกันในระดับกลุ่มแทบไม่มีแล้ว ยังมีสิ่งที่แสดงให้เห็นแนวโน้มของความล่มสลายของความสัมพันธ์ในเชิงดังกล่าวอีกด้วย นั่นคือ การเกิดขึ้นของกลัวหรือความไม่ไว้วางใจที่มีต่อกัน อย่างไรก็ตามช่องทางเดียวที่ยังคงรักษาความสัมพันธ์ในลักษณะการยอมรับนับถือกันได้ก็คือ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจเจกบุคคล

ข้อมูลที่ค้นพบชี้ให้เห็นบรรยากาศแห่งการสื่อสารที่แตกต่างกันของทั้งสองพื้นที่ ขณะที่ชาวมลายูเชื้อสายไทยทำการสื่อสารภายใต้บรรยากาศแห่งการยอมรับนับถือที่มีต่อกันทั้งในฐาณะปัจเจกบุคคลและในฐาณะสมาชิกของกลุ่มชาวมลายูเชื้อสายไทย แต่สำหรับชาวไทยเชื้อสายมลายูกลับต้องสื่อสารภายใต้บรรยากาศที่นอกจากจะแทบไม่มีการแสดงการยอมรับนับถือกันในระดับกลุ่มแล้วยังอยู่ภายใต้บรรยากาศแห่งความหวาดกลัวและหวาดระแวงต่อกัน และมีเพียงความยอมรับนับถือในฐาณะปัจเจกบุคคลเท่านั้นที่ช่วยสร้างบรรยากาศที่ดีในการสื่อสาร

ความเชื่อใจที่มีต่อกัน เป็นอีกปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการสื่อสารของชาวไทยเชื้อสายมลายูกับชาวไทยเชื้อสายไทย ขณะที่ไม่ปรากฏว่ามีปัจจัยดังกล่าวเข้ามาเกี่ยวข้องกับการสื่อสารของชาวมลายูเชื้อสายไทยกับชาวมลายูเชื้อสายมลายู สิ่งนี้น่าจะเกิดขึ้นจากสถานการณ์ในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ที่ทำให้ต่างฝ่ายต่างมีความกลัวหรืออย่างน้อยก็หวาดระแวงต่อกันมาก ทำให้ความเชื่อใจที่มีต่อกันเป็นสิ่งที่ทำให้ชนสองฝ่ายกล้าที่จะทำการสื่อสารกัน โดยเฉพาะในประเด็นละเอียดอ่อนที่เกี่ยวกับสถานการณ์ไม่สงบ แต่ในประเทศมาเลเซียประชาชนชาวกลันตันทั้งสองกลุ่มอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข ปัจจัยดังกล่าวจึงไม่จำเป็นและมีความสำคัญเทียบเท่าความยอมรับนับถือกันและความยาวนานของความสัมพันธ์

ประเด็นที่สื่อสารกัน

การศึกษาค้นพบว่าประเด็นที่สื่อสารกันมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการสื่อสารของทั้งชาวไทยเชื้อสายมลายูและชาวมลายูเชื้อสายไทย โดยสามารถจำแนกประเด็นที่สื่อสารกันออกเป็น 2 ประเด็นหลักคือ ประเด็นที่สื่อสารกันในแง่บวกและประเด็นที่สื่อสารกันในแง่ลบ ข้อมูลชี้ให้เห็นถึงพฤติกรรมการสื่อสารของชนสองกลุ่มก็คือ เมื่อใดก็ตามที่ประเด็นสนทนาเป็นประเด็นเชิงลบต่อชนกลุ่มชนที่ผู้ศึกษาศึกษา ชนกลุ่มดังกล่าวก็มักจะแสดงออกในลักษณะที่พยายามปรับตัวเข้าหากันหรือแยกตัวออกจากกันจากชนกลุ่มอื่น แต่เมื่อใดก็ตามที่ประเด็นที่สื่อสารกันมิได้เป็นประเด็นในแง่ลบ ก็มีแนวโน้มอย่างยิ่งที่ชนกลุ่มที่ถูกศึกษาจะผสมกลมกลืนกับชนกลุ่มอื่นอย่างชัดเจน

ผลตอบแทนที่ต้องการจากการสื่อสาร

ผลตอบแทนที่ต้องการจากการสื่อสารเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการสื่อสารของทั้งชาวไทยเชื้อสายมลายูและชาวมลายูเชื้อสายไทย โดยการศึกษาค้นพบว่าผลตอบแทนที่ชนทั้งสองกลุ่มต้องการจากการสื่อสารสามารถจำแนกได้ 2 ลักษณะใหญ่ด้วยกันคือ

ผลตอบแทนในเชิงวัตถุและผลตอบแทนในเชิงจิตใจ ซึ่งผลตอบแทนในเชิงวัตถุ เช่น การที่ชาวไทยเชื้อสายไทยได้เข้ารับราชการ การที่ชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยได้รับเงินช่วยเหลือในการทำกิจกรรมทางวัฒนธรรม และผลตอบแทนทางจิตใจได้แก่ การที่ชาวไทยเชื้อสายมลายูได้รับการยอมรับจากเพื่อนชาวไทยเชื้อสายไทย หรือการที่ชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยได้รับการยอมรับว่าเป็นชนดั้งเดิมกลุ่มหนึ่งของประเทศมาเลเซีย